

ÚJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP
ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ: Dr. MARTON ERNŐ

6,50 FONT (értékelt adóval) 12 OLDAL TEL-AVIV, 1978 AUGUSZTUS 11., PÉNTEK 9145. szám

MENACHEM BEGIN:

A kormány fontos határozatokat hoz a hármass csúcskonferenciáig

A Munkapárt szerint a Likud politikájának megváltoztatása tenné lehetővé a kibontakozást a hármass csúcstalálkozón

„A kormány természetesen fontos határozatokat hoz a következő három hét alatt, hogy Izrael felkészülve legyen részt a Camp Davidban tartandó csúcskonferencián” — mondotta Menachem Begin miniszterelnök a kormány tegnapi minisztertanácsa után, amelyet mint a biztonság kérdéseket foglalkozó miniszter bizottsági ülést tartottak, tehát részletei nem közölhetők a nyilvánossággal.

Begin hangsúlyozta, hogy a következő három hét során intenzív megbeszéléseket fognak tartani és a kormány tanulmányozza majd mindazokat a dokumentumokat, amelyeknek alapos ismerete szükséges lesz a Camp Davidben tartandó találkozáson. Begin hangsúlyozta, hogy az izraeli béketeremtés és annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a hármass konferencia előre viszi a béke ügyét.

Arra a kérdésre válaszolva, hogy Szádát elnök nyilatkozata szerint Egyiptom csak azért vesz részt a csúcskonferencián, mert „nem tudta visszautasítani Carter elnök meghívását”, Begin a következőket válaszolta: „Szádát elnöknek joga van olyan stílusban használni, amelyet akar. Tény azonban, hogy Szádát nagyon jól tudja, amint én is azonnal meggyő-

ződtem róla, hogy Carter hármass találkozót hívott össze.” A kormány hétfőn még egy minisztertanácsot tart, amelyen Jigál Jádín miniszterelnök-helyettes elnököl majd, mert Begin szabadságon van, amelyet a tegnapi rendkívüli minisztertanács miatt szakított meg. Az ülés után Begin visszament oda, ahol szabadságát tölti.

A minisztertanácsról a következő hivatalos közlemény jelent meg:

„A kormány, amely mint bizottsági ügyekkel foglalkozó miniszteri bizottság ült össze, rendkívüli ülést tartott, amelyen különböző politikai és biztonsági kérdésekről tárgyalt. A miniszterelnök jelentést tett a kormány tagjainak a William Quandt, az amerikai elnök nevezettségű tanácsa tagjával folytatott megbeszéléséről. A miniszterelnök jelentése után vita indult meg, amely augusztus 20-án, a kormány rendes vasárnapi minisztertanácsán, a miniszterelnöknek a szabadságról való visszatérése után folytatódik. A minisztertanács tegnapi ülésén részt vett a hadügyi miniszter, valamint Izrael washingtoni nagykövete is.”

A Munkapárt felszólította a

kormányt, hogy biztosítsa a Camp Davidben összeülő csúcskonferencia sikerét és lehetőleg csökkentsa a veszélyeket, amelyek Izraelre leselkednek. A kormány ezt csak abban az esetben tudja megtenni, ha visszatér régi kezdeményezésére, azaz a közös elvi nyilatkozat megfogalmazásának útjára, amelynek azon kell alapulnia, hogy

Izrael hajlandó visszavonulni területekről a Nyugati Partvidéken, védhető határokhöz. A kormány minden eddigi kísérlete, hogy letérjen a közös elvek útjáról és elhomályosítsa a visszavonulásra való hajlandóságot, bonyodalmakba keverte Izrael, megingatta pozícióját, és hozzájárult ahhoz, hogy az Egyiptommal folyó tárgyalások kátyúba jussanak.

Ha a kormány a Chéru programjában foglalt elvek alapján

indul el a csúcskonferenciára, újra csak kudarcba sodorja a tárgyalásokat ezen a sorsdöntő fontosságú találkón és azt fogja előidézni, hogy a kudarcért Izraelt vonják felelősségre.

AUGUSZTUS 25-ÉN UL ÖSSZE A PÁPAVÁLASZTÓ KONKLÁVÉ

Augusztus 20-ig kell megtartani a misét VI. Pál lelküdvéért — Gyászmise a jeruzsálemi Szent Sír templomban

Vatikánváros (IFP). — A konklávé, amelynek feladata az új pápa megválasztása, augusztus 25-én, pénteken délután 5 órakor ül össze — közölte tegnap hivatalosan a Vatikán. A tegnapi gyűlésen 43 bíboros vett részt, akik elhatározták, hogy maximális időt biztosítsanak a nagyvilágban élő kollégáiknak, hogy megérkezzenek a pápaválasztásra. A

VI. Pál által kiadott rendelet értelmében, a konklávé az egyház fő halála után 15—20 napon belül össze kell hívni, ami azt jelenti, hogy augusztus 21 és 25 között bármely napon összeülhet a Vatikán választótestülete.

A kardinálisok azt is elhatározták, hogy a pápa lelküdvéért a szentmisét a teljes bíborosi kolégium jelenlétében, a Szent Péter bazilika előtti téren, nem pedig a templomban tartják meg. A szertartást augusztus 20-ig bármely napon meg lehet tartani.

Jeruzsálemben, a Szent Sír templomban tegnap gyászmisét tartottak a pápa lelküdvéért. A számos katolikus hívón és turistán kívül megjelent a gyászmisén a kormány képviselőiben Jiszráél Lippel, a vallásügyi minisztérium államtitkára, továbbá Teddy Kollek jeruzsálemi polgármester is.

Washington (UPI). — Rosalynne Carter asszony, az amerikai elnök felesége képviseli az Egyesült Államokat VI. Pál pápa temetésén. Az elnök neje vezeti a küldöttséget, amely a képviselőház és a szenátus tagjaiból, valamint több állam kormányzójából áll. Carter feleségének kinevezése váratlanul jött, mert az első hírek szerint Walter Mondale alelnököt szánták erre a feladatra. A küldöttség szombaton éjjel indul Rómába.

WASHINGTON: IZRAEL NEM AD AMERIKAI FEGYVERT A LIBANONI KERESZTÉNYEKNEK

Washington (UPI, IFP). — Tom Reston, az amerikai külügy minisztérium szóvivője tegnap kijelentette, hogy Amerikának nincs semmilyen bizonyítéka arra nézve, hogy Izrael amerikai fegyvert adott át a libanoni keresztény miliciáknak. Reston hangsúlyozta, hogy a külügyminisztérium magáéva tette az izraeli nyilatkozatokat, amelyek a libanoni kormány hozzájárulásával futhasson be Beirut kikötőjébe. Ezt az engedélyt tegnap a késő esti órákig nem kapta meg.

OLVASÓINKHOZ!

Mint ismeretes, lapunk ezen a héten csak szerdán újította fel megjelenését, miután három napon át nem jelent meg. A rendelkezésünkre álló rövid idő nem tette lehetővé számunkra, hogy a megszokott terjedelemben készítsük elő a pénteki lapot, de mostantól kezdve lapunk minden nap a rendes terjedelemben fog megjelenni. Olvasóink elnézését kérjük.

AZ IGAZGATÓSÁG

KISSINGER BIZIK A HÁRMAS CSUCSÉRTEKEZLET SIKERÉBEN

Cyrus Vance: Izrael is, Egyiptom is őszintén törekszik a közelkeleti békére — Szádát kiszáll Párizsban utban Washington felé

New York. (Reuter). — Dr. Henry Kissinger, volt külügyminiszter kijelentette, hisz abban, hogy a Camp Davidban megrendezésre kerülő csúcsertekezlet sikeres lesz.

Egy televíziós interjúban azt mondta, hogy a kockázat igen nagy, vagy impresszív siker, vagy nem kevésbé impresszív kudarc lesz a találkozó eredménye. Arra a kérdésre, hogy vajon a kudarc azt jelenti-e, hogy újabb közelkeleti háborúra kerül sor, Kissinger azt mondta, hogy talán nem lesz azonnali háború, de ilyen esetben jelentősen növekszik a feszültség.

Ugyanakkor azonban biztonságának adott kifejezést, hogy Carter elnök is bizik az értekezlet sikerében.

mert máskülönben nem kezdeményezte volna annak összehívását.

Washington. (Reuter, UPI) — Cyrus Vance amerikai külügyminiszter a tegnapi virradó éjjel kijelentette, hogy mind Izrael, mind pedig Egyiptom vezetői szentül meg vannak győződve, hogy minden igyeke-

KISSINGER: Bizik a találkozó sikerében

nők meghívását a hármass csúcskonferenciára. Amerikai főtisztviselők, akik a külügyminiszterrel együtt tértek vissza az

Egyesült Államokba, kijelentették, hogy meglepte őket főnökük gyors és áttűró sikere a hármass csúcstalálkozó megszervezése terén.

Alexandria. (Reuter). — Az egyiptomi tájékoztató kampány a terv szerint Európára és Afrikára is kiterjed. A kairói külügyminisztérium képviselői szerint Szádát azért fogadták el a meghívást, mert a zsákutcába jutott tárgyalásokat „új elemekkel” frissítették fel.

Az egyik ilyen új elem, az egyiptomi sajtó szerint az, hogy Amerika kötelezte magát, miszerint „teljesértékű tárgyalópartner” lesz ezen a konferencián.

Mint ismeretes, Szádát elnök már régóta követeli Amerikától, hogy hagyjon fel a közvetítói szereppel, nyújtsa be saját javaslatait és gyakoroljon nyomást Izraelre, hogy az rugalmasabb magatartást tanúsítson.

A félhivatalos kairói El-Ahrám szerint Szádát elnök utban Washington felé kiszáll Párizsban, ahol Valéry Giscard d'Estaing elnökkel tárgyal — és még egy európai államban.

AHOL NEM SZABAD BIRALNI A RENDŐRSÉGET...

Rio de Janeiro. (IFP). — Carlos Diez újságíró, a Brazíliában megjelenő O Estado című lap munkatársa, a Rio de Janeiro-től 2700 kilométerre délre fekvő Teresina város rendőrfőnökének utasítására kénytelen volt lenyelni saját cikkét.

A cikkben az újságíró súlyos bírálatot illelt a helyi rendőrséget, amelyet többek között kegyetlenségével vádolt. José Maria

Barboza rendőrfőnök parancsára az újságíró megfektette a kézirát, megjelölve a rendőrfőnök fényképezte a jelenetet. Végül az ország egyetlen legális ellenzéki pártja, a Brazíliai Demokratikus Mozgalom, pánszót tett a hatóságoknál, amelyek vizsgálatot indítottak. Az újságíró, aki ennek az esetnek a szenvedő alanya volt, ennek a pártnak a jelöltje a küszöbön álló parlamenti választásokon.

A SZIRIAI AK VISSZAVONTAK 150 KATONÁT BEIRUTBÓL

A keresztények győzelmének tekintik az új fegyverszüneti megállapodást — Délen nem engedik előrehaladni a libanoni hadsereget

Beirut. (Reuter, UPI, IFP). — A libanoni és a szíriai kormány között létrejött megállapodás eredményeként tegnap visszavontak 150 szíriai katonát azokból a hadállásokból, amelyek bekerítik Beirut keresztény városrészeit. Husz percig tartó lövöldözés követte a visszavonulást, de senki

sem tudott magyarázatot adni, hogy ki lövöldözött és miért. Sebességét nem jelentették. Keresztény körökben általános megelégedést keltett a visszavonulás, amit „az arab világ második legnagyobb hadserege kudarcának” minősítettek. Kámil Számun volt libanoni elnök kijelentette, hogy ez az első lépés a szíriai hadsereg teljes visszavonulása felé, amelyet minden tisztességes ember kíván Libanonban.

Az úgynevezett arabközi haderő parancsnoksága azt közölte, hogy „biztonsági okokból” hajtották végre a visszavonulást. A fegyverszüneti megállapodás szerinti a keresztény miliciák is beállították a tüzet egész Beirutban, nem viselkedtek többé egyenruhát és fegyvert. Ennek ellenére tegnap is látták meg a miliciák tagjait rohamisasokban és fegyveresen.

Délkelet-Libanonban azonban a keresztény harcosok változatlanul kitartanak amellett, hogy a libanoni hadsereg egyik ezrede nem vonulhat előre az izraeli határig. Az UNO csapatainak parancsnoka Beirutba repült, hogy esetleges katonai lépésekről tárgyaljon a miliciák ellenállásának letörésére.

Japán—kinai barátsági szerződés

Tokió (UPI). — Japán és a kommunista Kína között megállapodás jött létre, amelynek értelmében a két állam ma, vagy holnap barátsági és békeszerződést ír alá, noha a Szovjetunió erősen ellenzi ezt. A két állam 1974 óta tárgyal a megállapodásról, amely tulajdonképpen megnevezési szerződés is, és kötelezi a feleket, hogy esetleges vitáikat békés úton oldják meg.

IDŐJÁRÁS

Az időjárás nem változik lényegesen. Tel Aviv 22—28, Jeruzsálem 20—29, Haifa 21—28, Beer Seva 30—32, Tibériás 20—33, Ejlát 23—40 fok.

KORCSNOJ LEGYŐZTE KARPOVOT

Baguio City, Fülöp-szigetek (UPI, IFP). — Viktor Korcsnoj nagymester tegnap világos bábukkal elérte első győzelmét Anatolij Karpov szovjet világbajnok fölött a kettőjük között folyó világbajnoksági küzdelemben. Karpov a 29. lépésben súlyos hibát követett el, aminek következtében bástyát vesztett. A két nagymester párharcának állása most 1:1, nem beszámítva a kilenc döntetlent. Mint ismeretes, az új világbajnok az lesz, aki elsőnek ér el hat győzelmet.

Korcsnoj győzelme nagy szenzációt keltett Baguio Cityben. Ez volt az első eset, hogy Korcsnoj nem esett áldozatul az időhúzásnak, hanem fölényesen győzte le ellenfelét, ami által komoly bánatot okozott a szovjet táborban.

Miguel Kintaros argentin nagymester, aki legutóbb a mérkőzésre érkezett, kijelentette, hogy 1966-ban utoljára Moszkvában alkalmazták azt a taktikát, amivel Korcsnoj ezt a játékát megkezdte, és pedig csak egy kockával vitte előre az indító gyalogost. Ez Petruszján és Szpazkij közötti mérkőzésen történt, amely 40 lépés után döntetlenül végződött.

Karpovot is meglepte ez a taktika és négy percig gondolkodott, amíg megfektette az ellenlépést. A végzetes 27. lépés után, amikor Karpov elvesztette az egyik bástyát, a nézők közül a résztvevő egyik angol nagymester már megjósolta hogy Korcsnoj megnyeri a mérkőzést.

Dubinszky Györgynek és Jucinak

Nagyvárad — Haifa

GABI FIUK

HADNAGGYÁ AVATÁSA ALKALMÁBÓL SOK SZERETETTEL GRATULÁLNAK

A FREUND, SHARON Dr. FRIED CSALÁDOK

Hölgyek figyelmébe!

OFNÁT »VICTORY«

börkbatygyár. Bné-Brák, Hákison u. 16., (a rámat-gáni stadionnál), tel. 708030, autóbuszok 20 — 22 — 23 — 40 — 42 közli a tisztelt vevőközönséggel, hogy 1978 augusztus 31-ig, gyári áron árúsít és.

500 font engedményt ad minden börkbatát árából.

Divatos modellek a legutolsó divatlapok szerint.

Árusít továbbá gyermek-dubonákat is. Használják ki az alkalmat! Várjuk látogatásukat.

Nyitva naponta reggel 7-től délután 5-ig megszokottá nélkül.

האם יש סיבה לאופטימיות?

המיפגש המשולש שיתקיים במחנה דוד ליד ואשינגטון מחוץ לחוגים הרשמיים כאילו היתה הזמנת הנשיא קרטר למר בגין ולנשיא סאדאת הצלחה דיפלומטית. שני הצדדים יחד תיארו את היוזמה כחישה.

קשה להסיק לדעה, שהמיפגש הדרמטי הזה מהווה התקדמות. בעצם, בעיני הישראלים, המיפגש בארה"ב אינו אלא סימן שההשקפה הפסימית יותר ניצחה על עול ההשקפה האופטימית יותר. בתוך ממשלת ישראל התנגשו שתי השקפות: האחת, זו של שר הביטחון עזר וייצמן, שלפיה על ידי הגנבה הישירה בנינו ובין מצרים אפשר להגיע להבנה ואין צורך לתווך אמריקאי. הדעה הנגדית, זו של ראש הממשלה מר בגין ושל שר החוץ משה דיין גורסת, שהפער בין המדיניות של שתי הארצות גדול ועמוק כל כך, שאין אפשרות לגשרו בלי התערבות של המתווך האמריקאי.

נשאלה השאלה, האם אפשר לכנות את המיפגש האמריקאי כמתווך נאטרלי, או יש להתחשב בו כצד אינטרסנט, שצדו מוכתב על ידי הבעיות הגלובליות של העולם החדש ומשפיעים על ידי הלחצים של חברות נפט בינלאומיות ואמריקאיות. ההגיון הקר מורה לכיוון האפל; יתכן אמנם, שבלי הצעד הדרמטי של הנשיא קרטר, המיפגש הישראלי-מצרי היה נתון במשבר ללא מוצא, אך קיים חשש רציני שבמחנה דוד אנו ניתקל בעמדה אמריקאית, שכלפיה לא תהיה לממשלת ישראל כל אפשרות אחרת אלא כניעה מוחלטת לרצון המעצמה העולמית וזו תהיה קרובה הרבה יותר לעמדת הערבים מאשר הלתכנית האוטונומיה של ממשלת ישראל.

★

VAN-E OK OPTIMIZMUSRA?

Hivatalos körök komoly diplomáciai sikerek próbálják beállítani a Washington melletti Camp Davidben megrendezésre kerülő hármasszűcskonferenciát; mintha Carter elnök Beginhez és Szádáthoz intézett meghívása az izraeli, vagy az egyiptomi diplomácia sikere volna.

Nem igen oozhatjuk azt a véleményt, hogy ez a drámai fordulat egymagában véve haladást jelent. Az egyszerű izraeli polgár szemében az amerikai csúcstalálkozó tulajdonképpen azt jelenti, hogy legalábbis egyelőre a pesszimista hozzáállás legyőzte az optimistát. Az izraeli kormányon belül két felfogás ütközik meg egymással: az egyiket Ezer Weizman hadügyminiszter hirdeti, aki szerint izraeli-egyiptomi közvetlen érintkezés révén sikereket lehet elérni, és nincs szükség amerikai közvetítésre. A másik felfogást Begin miniszterelnök és Daján külügyminiszter vallja, és annak értelmében a két állam állásfoglalása közötti ürről oly nagy és mély, hogy nem lehet áthidalni az amerikai közvetítő beavatkozása nélkül.

Felvetődik a kérdés, lehet-e semleges közvetítőnek minősíteni az amerikai adminisztrációt, vagy pedig figyelembe kell venni, hogy elsősorban saját érdekeit tartja szem előtt, amelyekre kihatással vannak a szabad világ globális problémái, valamint az amerikai és a nemzetközi közalap-társaságok pressziója.

A logika sötét irányba mutat: lehetséges ugyan, hogy Carter elnök drámai lépése nélkül az izraeli-egyiptomi alkudozás végérvényesen zsákutcába jutott volna, de attól kell tartanunk, hogy Camp Davidben olyan amerikai állásfoglalással kell majd farkasszemet néznünk, amellyel szemben Izrael kormánya számára nem marad más hátra, mint a teljes meghajlás e nagyhatalom akaratát előtt, amelynek álláspontja nyilván sokkal közelebb áll majd az arabokéhoz, mint az izraeli kormány ismert önkormányzati tervéhez.

Láthat polgármester:

„TEL-AVIVBA KELL VEZÉNYELNI AZ EGÉSZ HATÁRRENDŐRSÉGET!”

Slomo Láhat tel-avivi polgármester tegnap a Mann auditoriumban, a tel-avivi körzeti rendőrök összejövetelén felhívást intézett az illetékesekhez, hogy a határrendőrséget teljes egészében vezényeljék át Tel Avivba, és még ezer, kötelező szolgáltatást is meg kell adni a katonák csatlójának a tel-avivi rendőrséghez. Javaslatát azzal indokolta, hogy a nappali

órákban Tel Avivban és közvetlen környékén tartózkodik az ország lakosságának egyharmada, ami súlyos biztonsági problémákat okoz, és a tel-avivi körzeti rendőrség jelenlegi létszáma nem elegendő ezek megoldására.

Az összejövetelt Nomi Sádmi, a rendőrlányok magyar-zsidó származású parancsnoka szervezte, akit nemrégiben ezredesi rangba léptettek elő.

KERESÜNK

- ★ pénztárost, vagy pénztárosnőt könyvelési tudással.
- ★ Segédkönyvelőt, vagy segédkönyvelőnőt
- ★ Raktárost. Munkaidő 8-4-ig egyfolytában. Tel. 709015

ORVOSOKAT KERES

ÉJSZAKAI SZOLGÁLATRA az akkói Mágén Dávid Ádom.

Jelentkezés: telefon 04-912333

Őszinte részvét

Irta: BARKAY ZEEV

A Szentatya tehát a héten eltávozott az élők sorából. Ha közönséges földi halandóval történik ilyesmi nyolcvan éves korában, az emberek azt mondják: „Soha senki fiatalabban” — s aztán általában napirendre térnek a dolog felett.

Dehát, persze, a „pontifex maximus”-ra igazán nem lehet mondani, hogy közönséges földi halandó; így aztán hallhattunk és olvashattunk különféle találgatásokat, feltételezéseket arról, hogy mi okozhatta a végzetes szívrohamot.

Az egyik verzió szerint a libanoni keresztények sorsát vette szívére, az ártott meg neki. Hát bizony, elég tragikus sors az, habár az az érzésünk — nekünk, akik nem vagyunk pápák s így esetleg tévedhetünk — hogy ezt a tragédiát jelentős módon csökkenteni lehetett volna, a keresztény világ egységes és határozott fellépése által, mondjuk, épp a Szentszék serkentésére.

Am, ez egy serkentés elmaradt, s ami mégis történt ebben az ügyben az igen lagymatag valami, mégcsak nem is írott, hanem szóbeli malaszt volt s körülbelül annyit használt, mint a szentelt víz, amelylyel az a dél-libanoni pap, akit a televízióban láttunk, meglocsolta Chadad őrnagy miliciájának tankjait. (Hogy egy ilyen tank, mellesleg, mit meg nem ér!)

Ami mégis használt a libanoni, főleg pedig a dél-libanoni keresztényeknek, az az izraeli támogatás volt. Fonák egy helyzet az Egyház számára! Hogy épp a zsidó állam, — melynek létezését tényként tudomásul veszi ugyan habár utjaélése nem egyezik kifejezetten a keresztény hit tanításával — siessen a bajba jutott keresztények

segítségére! Lehet, hogy ez sem esett jól Krisztus földi helytartójának. Ki lát egy pápa lelkébe?

No igen, természetesen, tevékenykedett a zsidók és keresztények közötti nagyobb megértés; az előítéletek felszámolása érdekében is. Nem annyit, mint elődje, XXIII. János, de azért tett, tevegetett. Módjával.

Igy hát megilleti a részvét zsidó részről is. Izrael államelnöke, főbírja s természetesen az olasz zsidóság vezetői kiadták az ilyenkor szokásos méltató nyilatkozatokat — habár római sajtójelentés arról számol be, hogy azért, bizony, az olaszországi zsidók — s valójában velük együtt az egész olasz nép — valahogy jobban meggyászolták XXIII. Jánost.

Persze, nagyon sok mindentől függ, hogy bizonyos egyén, vagy közösség mennyire mély és őszinte részvétet érez olyan központi személyiség, mint a római pápa elhunytakor. Azt mondják, például, hogy ami az olasz népet illeti, az közelebb érezte magához az egyszerűbb néprétegből származó XXIII. Jánost, mint az arisztokrata származású VI. Pált.

Ami pedig minket, a zsidó népet, kivált pedig annak itti, Izraelben élő részét illeti, hát, Istenem... Capuccit, azért, annak idején megdorgálhatta volna...

Na igen. S közben tudomásunkra jut, hogy Jasszer Árafát is meglehangú részvétvirratot intézett a Vatikánhoz, mondván: „Mozgalmunk (mármost a PFSz.) sohasem fogja elfelejteni VI. Pál pápa merész és igazságos politikáját a palesztinai problémával kapcsolatban”.

Szóval, ő is őszintén gyászol. Talán a legőszintebben. Ki tudja?

A JAPÁN BALETT IZRAÉLLEN

Fennállása óta most először lép fel Izraelben japán reprezentatív klasszikus balett-tánc-kapara — a japán nagykövetség védnöksége alatt. Primabalerinája Ászámi-Máki, akit a világsajtó már régóta a balettmű-

vészet legnagyobbjai közé sorol. Külön érdekessége a műsornak, hogy ennek során bemutatásra kerül Csajkovszkij „Hattyúk tavának” a második felvonása, amit 1966 óta, amikor a moszkvai „Bolszoi” járt Izraelben, nálunk nem láttak. Ösbemutatónak számít —továbbá Izraelben az Adam zenéjére írt „Giselle”, ami nálunk még sosem került előadásra.

A 39 táncosból álló balett-csoport ezenkívül a „Don Quixote” egyik részletét is bemu-

tatja, továbbá „Giuliani variációkat” és egy japán témájú balettszámot is.

Ászámi-Máki, aki a japán balettművészet uttörője, tanulmányait Amerikában és a montecarlói orosz balett-studiójában végezte. 1956-ban alapította meg a japán balettcsoportot, s mivel ott nemzeti balettkar nincs, az ő vezetésével álló csoportot tekintik annak. A csoport nagytehetségű fiataljai többnyire az ő keze alól kerültek ki, és nagy elismerést arat koreográfiai kreációjával is. A tánckar művészi tanácsadója T. Szosztovszki, aki a nyugati féltéke legnagyobb operáiban mutatkozott be előbb táncművészetével, később koreográfival.

A műsoron szereplő japán tárgyú balett egy ősi japán pantomim feldolgozása: a XVIII. században fénykorát élte Japánban a tánc, hetven nagy táncművész csoportjai járták a szigeteket. Augusztus 22-én és 23-án (kedden és szerdán) a tel-avivi Mann auditoriumban lép fel a tánckar: e két estét közösen rendezik az izraeli kórházpartoló egyesületével. Augusztus 24-én csütörtökön a kfar-szabai kultúracsarnokban. Pénteken, augusztus 25-én Kirját Biálkion, a

Savion mozgóban. Augusztus 26-án szombaton este Jeruzsálemben, a Binjánej Hámában, augusztus 30-án, szerdán Ajel Hásácharban, szeptember 1-én pénteken Beér Seván, végül szombat kimenetekkor, szeptember 2-án a haifai Auditoriumban, a Rothschild kórház támogatóinak egyesülete szervezésében.

KÖZÉLETI HIREK

Jeruzsálemben, a WIZO közönsége előtt Rappaport Otto tartott előadást „A kormány és a katonalányok” címmel. Farkas Mancsi vezette be az előadót.

★ A közelmúltban jelent meg Jesájahu Rakower — Lipschitz nagyiparos önéletrajzi jellegű kötete „Szipurim min háchajim” címmel. Gross Ágnes tel avivi festőművésznő illusztrálta a kötetet.

★ Kollár Béla Argentinában élő magyar-zsidó író, drámaíró izraeli látogatásra érkezett.

★ A budapesti rádióban előadták Károly Sándor néhai erdélyi magyar-zsidó író „Turóspalacsinta” című derűs írása alapján készült rádiójátékot, s megemlékeztek az íróról, aki 15 évvel ezelőtt halt meg.

★ Jicchák Bároz, a Rotary klubok országos elnöke, akit néhány hét választottak meg, a nahariai, illetve kármieki klubok felügyelőjévé nevezte ki Galili G. Ervint, a cfáti Rotary klub v. elnökét.

EGYMAS KÖZÖTT SZEMÉLYI HIREK

Dr. Gáti Itamar pszichológus a nemzetközi tudóscsera-akció keretében a Kaliforniai Egyetem meghívására egyévi kutatómunkára az USA-ba utazott feleségével, Gáti (Goldstein) Irit biológussal.

★ Nagy részvét mellett temették el Torontóban a Tolcsváról elszármazott Princz Ernőt, akiben Farkas Imre, lapunk kanadai munkatársa az apósát gyászolja. Az Uj Kelet szerkesztőségének munkatársai osztoznak a család gyászában. Az elhunyt 87 éves volt.

★ A choloni temetőben ázkárt tartottak Boros Gyula néhai kereskedő emlékére a slosim napján, s felavatták a sírkövet. A család nevében Dávid Dov, az Országos Katonabank h. igazgatója mondott emlékbeszédet és El Málé Ráchámin imát is ő recitálta. Kádist az elhunyt két fia, Boros István és Frigyes mondott.

»LEOPARD« BŐRKABÁTOK

Készen és rendelésre — Kabátok meghosszabbítás — Exkluzív modellek — Gyári árak

TEL-AVIV * HÁNEGEV 8 (Hásáron-sarok, Táchnán Merkázit) a Chevrat Chámállal szemben
Telefon: 26 56 71

HUS CSAK ÁZ-KÁRNÁL

HÜTŐRAKTÁRAK ÉS FAGYASZTOTT HUSÁRUK ELADÁSA

ÖSSZPONTOSÍTOTT VÁSÁRLÁS GAZDASÁGOS ÉS KIFIZETŐDŐ

Vegyen húst jó csomagolásban, a legalaposabb tisztasági és higiéniai feltételek mellett és számottevő pénzmegtakarítással az ÁZ-KÁR új központi árusítóhelyén, a hűtőháznál.

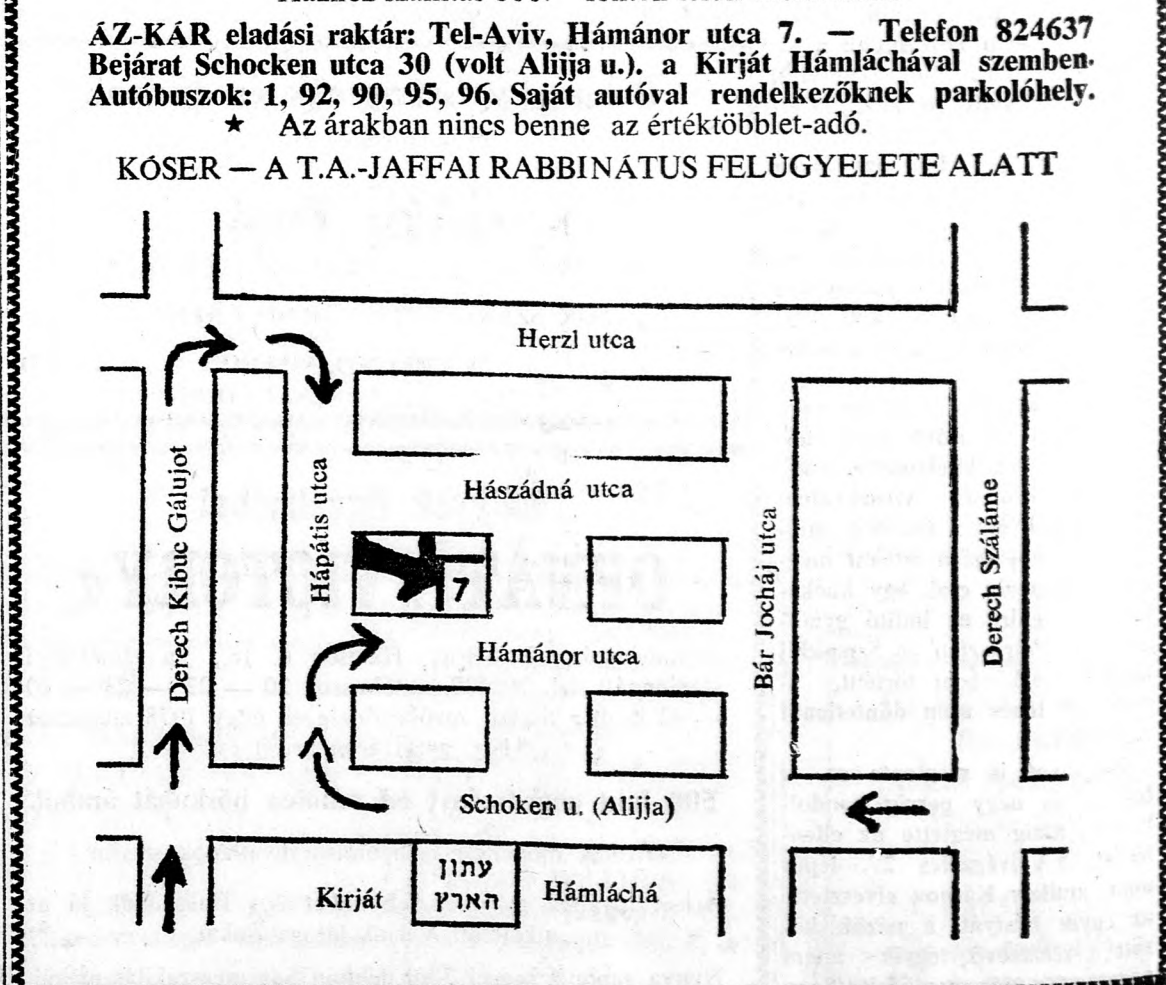
KÉSZÍTMÉNYEINK KIS RÉSZÉNEK ÁRPÉLDÁI:

PULYKACOMB	32.—
ROMÁN BORJUHUS	32.50
KÖZEPLAPOCKA	42.50
FALSIKÉ	44.—
LAPOCKA DINSZTELESRE	44.—
BORDA	36.—
SZTEK ANTREKOT	46.—
HUS GULYÁSNAK	34.—
KABAB	38.—
DARÁLTHUS	42.—
HUS	32.50
ARGENTIN FILE	26.—

Házhoz szállítás 800.— fonton felüli vásárlásnál.

ÁZ-KÁR eladási raktár: Tel-Aviv, Hámánor utca 7. — Telefon 824637
Bejárat Schocken utca 30 (volt Aljija u.), a Kirját Hámláchával szemben.
Autóbuszok: 1, 92, 90, 95, 96. Saját autóval rendelkezőknek parkolóhely.
★ Az árakban nincs benne az értékadó.

KÖSER — A T.A. JAFFAI RABBINATUS FELÜGYELETE ALATT

Náchlát Benjámín 14, Tel-Aviv Telefon: 54886

בֵּת הַבָּאָד
(מקודם מרקווה)

BÉT HÁBÁD FOLYTATÓDIK

A SZEZONVÉGI KIÁRUSÍTÁS

★ Engedmények 50 százalékig a ruhák, kosztümök és bluzok nagy választékára.

SPECIÁLIS AKCIÓ

- ★ RUHÁK 250.— IL-TOL
- ★ KOSZTÜMÖK 315.— IL-TOL

Anyagmaradékok óriási választékban, nagy engedményekkel.

★ ★

60% engedmény anyagmaradékokra súlyra.

Nyitva reggel 8-15.30-ig, a II. emeleten, bejárat az üzleten keresztül.

Dávid városától Camp David-ig

Irta: SÁBTAJ HIMMELFARB

Az utóbbi hetekben úgy tűnt, hogy az izraeli-egyiptomi megbeszélések zsákutcaba jutottak, s felmerült a kérdés: mi lesz ezután? Ugy tetszett, hogy nem csupán a megbeszélésekről van szó, hanem arról is, hogy Egyiptom elnöke és miniszterelnökünk között a kapcsolatok odáig jutottak, ahol már nincs kibátás arra, hogy a két államvezető személyesen találkozzék, s megtörje a jeget; hogy Szádát jeruzsálemi látogatásának a lendülete folytatódjék, s egyetértésre jussanak az Izrael és az arabok között megköthető béke-egyezmény kérdésében.

Az utóbbi hónapok során az egyiptomi hírközlőszervek, de maga Szádát elnök is, egyre hevesebben támadták Begin személyét. E támadások olykor már sértőek voltak, ami ellentámadásokat hívott ki, s végeredményben a kapcsolatok megszűnéséhez vezettek.

El kell ismernünk, hogy miniszterelnökünk nem követte az egyiptomi sajtó hangnemét. E ténynek köszönhető, hogy az ajtók nem zártak be végleg.

De noha Begin nem reagált az egyiptomi hírközlő szervek személyi támadásaira, ez meg nem volt elegendő ahhoz, hogy a tárgyalások szekeré tovább döcögjön, ehhez új kezdeményezésnek az amerikaiaknak kellett jönnie, akiknek közvetítését mind Izrael, mind pedig Egyiptom elfogadja. Mint azt az amerikai külügyminiszter látogatása után Jeruzsálemben közölték, Izrael közölte, hogy bármi is, minden előzetes kikötés nélkül hajlandó a kapcsolatok újrafelvételére Egyiptommal.

Nagy volt az aggodalom Vance egyiptomi látogatásának az eredményei tekintetében, mert a Leeds konferencia után Kairó ismételtén nyilvánította, hogy nem látja értelmét az Izraelrel folytatandó további megbeszéléseknek mindaddig, amíg Izrael ki nem jelenti: elfogadja a judeai, somroni és gázai teljes visszavonulást alapelveit. A kérdés ilyenformán beállítására már eleve megakadályozta az izraeli-egyiptomi megbeszélések folytatását, s ez a tény kölcsönzött különleges fontosságot az amerikai külügyminiszter küldetésének, amelynek sikerét Jeruzsálemben erősen remélték és áhították.

Vance egyiptomi megbeszéléseinek végzetével közleményt tettek közre Carter elnök, Izrael miniszterelnöke és Egyiptom államelnöke közötti találkozásáról szeptember elején Camp Davidben, az Egyesült Államokban. Izraelben örömmel fogadták a hírt, mert remélni lehet, hogy e csúcstalálkozó sikerüljön fog elsősorban is eloszlatni a Szádát és Begin között előállított feszültséget, gyanakólétkört, s ez esetben el lehet jutni azokhoz az elvekhez, amelyek nemcsak a két állam közvetlen megbeszéléseinek a felújítását, hanem a békeegyezményhez szükséges alapelvek kifejtését is lehetővé teszik.

Az amerikai külügyminiszter egyiptomi látogatása előtt Szádát elnök egyre azt ismételte, hogy nem hajlandó ismét találkozni Izrael miniszterelnökével, most azonban, hogy ezt az amerikai elnök kezdeményezte, aki maga is részt fog venni — beleegyezett.

Jeruzsálemben a találkozó kettőjük között zajlott le, Amerikában viszont harmas lesz a tanácskozás. Az Izrael és az arabok közti megköthető béke alapjait Dávid városában rakták le, de azóta ezek az alapok megrendültek, s fennállott a veszély, hogy teljesen szétporlanak. Most azután Camp Davidben a résztvevők megkeresik annak a módját, hogy a jeruzsálemi találkozáson megvetett alap megszilárduljon, s az alapra a körzet békéjének az építményét emeljék.

A találkozás óta, amely Dávid városában

jött volt létre, nem egyszer fekiútt a mérleg serpenyőjében magának Szádát elnöknek, és Izrael miniszterelnökének az egyéni sorsa is, most viszont Camp Daviden társul kettőjüköz az Egyesült Államok elnöke, aki ezzel szintén a mérlegre dobta a maga politikai jövőjét. A Camp David-i csúcserőkezet esetleges sikere kétségelentül az Egyesült Államok sikere lesz, ha viszont kudarcra végződik, akkor ez nem csupán az amerikai elnök személyi kudarcát jelenti majd, mert hibáztatni fogják érte Izraelt és Egyiptomot is.

Az utóbbi időben ugyan pozitív fordulatot tapasztaltunk Izrael iránt az amerikai közvéleményben, mégpedig Szádát makacssága miatt, akit ott is rugalmasabbnak akarnak látni, de ennek ellenére sem felejtkezhetünk meg arról a tényről, hogy a Camp David-i csúcstalálkozó súlyos felelősséget ró Izraelre, miért is ez nemcsak új találkozást jelent Izrael miniszterelnöke és az egyiptomi elnök között, hosszú, feszült hónapok, minden Jeruzsálemben elért eredmény fenyegetettsége után, hanem elsősorban azt, hogy mit ér majd el Begin miniszterelnök Camp Davidben.

Izrael békejavaslata és az egyiptomi álláspont közismert. Ezek alapján lehetetlen hivatni Izrael és Egyiptom között. Feltételezhető tehát, hogy Beginnel és Szádattal folytatandó beszélgetési során, az amerikai elnök további engedményeket akar majd elérni Izrael részéről. Egyiptomtól pedig azt, hogy közlelje az izraeli álláspontot. Ha Carter e törekvéssel Izrael és Egyiptom egyetért, akkor a két állam jelentős haladást tesz, ha viszont nem hajlandók erre, akkor a csúcserőkezetnek nem lesz sok értelme. Miniszterelnökünk szavaiból, amelyek azon a sajtóerőkezetlen hangzottak el, ahol a Camp David-i csúcstalálkozó bejelentette, levonhattuk, hogy Begin jókívánásai az Egyiptomba távozó amerikai külügymszter számára — hogy elnyerje Szádát beleegyezését a harmas találkozóhoz — pozitív hozzáállást jelent az izraeli kormány részéről, amely Camp Davidbe új ideákkal érkezik majd. Ellenkező esetben nyilván Begin már eleve megmagyarázta volna az amerikai külügyminiszternek, hogy a csúcserőkezetet kizárólag az izraeli békejavaslat alapján lehet létrehozni. Mivel pedig ezt Begin nem tette, világossá vált: ezúttal is Izrael fogja bizonyítani az Egyesült Államok és a nyugati békebarátok felé, hogy Izrael, ösztönzést vágyik a békére, s a békéért hajlandó fizetni is. De Amerika és a Nyugat kötelessé tudomásul venni, hogy ha Camp Davidben a csúcserőkezet zátonyra fut, akkor ennek Egyiptom lesz az oka, és kudarc esetén minden következmény Egyiptomot terhel.

A csúcstalálkozó kudarcra azt mutatná, hogy Egyiptom makacsul vonakodik megérteni Izrael biztonsági szükségleteit, mert Izrael nem fogadhatja el azt az egyiptomi álláspontot, hogy Izrael mindenekelőtt egyezzen bele minden egyiptomi követelésbe, s csak azután kezdődjenek meg a tárgyalások az Izraelt érdeklő biztonsági kérdésekben.

A Camp David-i csúcstalálkozó a legjelentősebb újtétel a Dávid király városában lezajlott találkozás óta, és szeptember 4-én az egész világ feszült érdeklődéssel fordul majd a harmas összejövetel felé, abban a reményben és óhában, hogy — miként Szádát mondotta Kairóban, amikor a harmas találkozót bejelentette — „most új lapot nyitnak a krónikában, s ezért ne nézzünk hátra, mindig csak előre”. Az indítást Jeruzsálemben jelentették be a rivalgó békekürtők; a kiráhangnak Camp Davidben sem szabad elnémulnia.

KÖZELKELTI TÖRTÉNETEK

A MEGVESZTEGETHETETLEN ŐRNAGY ÉS A CSUCS-NEMTALÁLKOZÓ

Már hozzászóltunk, hogy a Közelkeleten mindig az történik, ami valószínűtlen. Itt vannak a béketárgyalások, amelyeknek fennakadását az egész világ lélegzefojtva figyeli és itt folyik az a véres háború, amellyel senki sem törődik. Ezen a Közelkeleten akadnak arabok, akik hőiesen védelmezik szabadságukat arab „testvéreikkel” szemben és senkitől sem kapnak segítséget, az izraeli „ellenség” kívül. Keresztények, akikről még az utolsó napjaik elő pápa is megfedkezett, keresztények, akik csak a zsidóknál találnak védelmet.

Begin miniszterelnök nem tulzott, amikor (Basir Dzsamajel, a libanoni Falanga parancsnokának állítólagos titkos izraeli látogatása után) figyelmeztette a világot, hogy a libanoni keresztényeket a tömegirtás veszélye fenyegeti. Bei-

szont csak megvetéssel beszélnek a „Sziai szolgálatában álló beiruti quislingekről”.

A terv meghusult. Chádád nem ment Beirutba és a libanoni zászlóalj ott akadt el a keresztény terület határára, ahol Chádád katonái lezárták az utat. Pontosabban Kaukabe falunál.

Tibninbe könnyebben lehet eljutni más úton, nem Chádád birodalmán keresztül. Csak hogy Sziria nem engedi meg, hogy a csapat visszaforduljon Kaukabetől, a terroristák pedig a csapat háta mögött állnak s fegyverrel zárják el a visszavonulást útját. A Beirutból kivényelt Adib Szádát ezredes, a zászlóalj parancsnoka és a délkélti „katonai felülelő”, két ellenfél közé került. Mindegyik erősebb, jobban fel van fegyverezve és sokkal harciasabb, mint az ő unjocai, akik közül már több, mint egy tucait csendben meglépett és uttalan utakon visszazavargott északra.

ROHAM ELŐRESZEGZETT CSEKKÖNYVVEL

Mit tesznek arabok olyan helyzetben? Beirutban úgy hiszik, hogy minden arabnak megvan az ára. Leküldtek tehát egy hadnagyot, ajánljon fel Chádád őrnagynak 150 ezer dollárt és egész családja számára bevándorlási vízumot az Egyesült Államokba. De Chádád azonbanomban hazaküldte a hadnagyot, a csekkel s az amerikai vízummal együtt.

Dehát Libanonban akad még sokféle más tényező. Az amerikai bevándorlási ajánlatát aligha teheték a beiruti amerikai nagykövetség jóváhagyása nélkül. Azután itt van az UNO-hadsereg. Először egy ausztráliai ezredet küldtek Chádádhoz. Amikor az nyilvános botránnyal fenyegetőzött, Peck ezredet hazaküldték Ausztráliába.

Ezután az UNIFIL helyettes főparancsnoka, a francia Cuq dandártábornok vette át a feladatot. Ekkor márc 200 ezer dollára emelték az ajánlatot. De Chádád őrnagy hajthatatlan maradt. Ez a furcsa paraszti vadék Mardzs Ajunból jobban szereti hazáját, mint a dollárokat — és mint ezt az Amerikát, amely (így panaszoja), nem engedi meg, hogy Izrael úgy segítsen a libanoniakon, ahogyan azt ő szeretné.

A megvesztegetési kísérlet természetesen „felháborodottan” cáfolja az UNO-parancsnokság. De Chádád izraeli tanácsadói jelen voltak a találkozóan Cuq dandárossal és megerősítik Chádád őrnagy beszámolóját erről a jellegzetes közelkeleti „harcieszközről”.

Nem csoda, hogy Chádád őrnagy nagy tekintélynek örvend Dél-Libanonban. Begin miniszterelnök pedig joggal mondhatta Cyrus Vance amerikai külügyminiszternek, hogy még Izraelnek is csak korlátozott befolyása van a nyakas őrnagyra.

NEM-TALÁLKOZÓ CAMP DAVIDBEN

Anuár Szádát furcsa lógrászterű tárgyalási módszerei a Közelkeleten is feltűnést keltenek. A Leeds kastélyban lefolyt külügyminiszter - konferencia óta Szádát azt hangoztatta, hogy addig nem tárgyal Izraelrel, amíg a jeruzsálemi kormány álláspontjában nem áll be lényeges változás. Azt is állandóan ismételte, hogy Begin miniszterelnökkel soha többé nem ül le a tárgyalóasztalhoz. Ugy az egyiptomi elnök, mint irányított sajtója válogatott sértésekkel traktálta Begint, aki dicséretreméltó tartózkodással nem válaszolt erre.

Szádát egész taktikájának a célja, hogy aktív szerepre bírja rá Amerikát. Carterrel és Vance-aktív folytatott megbeszéléseiből tudja, hogy Amerika felfogása a közelkeleti békeről sokkal elfogadhatóbb az arabok számára, mint Izrael részére. Minthogy Izrael nem hajlandó teljesíteni Szádát követeléseit, kényszerítse rá Amerika sajtó tervét Izraelre.

A tárgyalások merev elutasítása és a Kairóból gondosan terjesztett hírek egyiptomi csapatmozdulatokról és nagy hadgyakorlatokról megtették hatásukat. Carter elnök egybehívta a harmas csúcstalálkozót Camp Davidbe, az elnök nyári rezidenciájába.

Szádát elfogadta a meghívást. Ő azért megy Camp Davidbe, hogy Carterrel tárgyaljon. Nem is említi Begint. Nem vele találkozik. Számára ez nem találkozó. Egyetlen célja, hogy rábírja Cartert amerikai béketerv deklarálására. De azért leül az asztalhoz Beginnel, bár Izrael álláspontja nem változott lényegesen.

Menáchem Begin hajlandó találkozni és tárgyalni Szádattal és Carterrel, Izrael számára elfogadható béketerről, amelynek részleteit Izrael és Egyiptom közötti megbeszéléseken kell kidolgozni. Carter pedig igyekszik végre beindítani a két közelkeleti partner közötti tárgyalásokat, amelyek gyakorlatilag még sem kezdődtek.

Carter elnök, akinek népszerűsége mélypontra süllyedt, tekintettel van az amerikai közvéleményre. Ott pedig megszűnt a lelkesedés „Szádát, a békeangyal” iránt, és egyre hevesebben bírálják az egyiptomi elnök makacs magatartását, dicsérettel említve Izrael legutóbbi engedékenységét. Carter barátai a Kongresszusban elpanaszolják, hogy a kormány félrevezette őket, amikor Szaudia és Egyiptom békekészségét ígerte a repülőgépszállítók megszavazása fejében. Ezért most kihívó Izrael-barát nyilatkozatokat halatnak.

A légkör tehát megváltozott, de a Brookings-terv megmaradt. Carter mégis meggyőződött róla, hogy nem tudja térdre kényszeríteni Izraelt, ezzel szemben a Begin-kormány is rájött, hogy szélsőséges álláspontot nem tud érvényesíteni sem Amerikával, sem Egyiptommal szemben. De mi lesz, ha Szaudia emeli a köölt árat?

Most Washingtonban keverik a közelkeleti játszma kártyáit. Camp Davidben, a furcsa „nem-találkozó” harmas pókerjé- ből majd kiderül, hol és hogyan kerül sor a következő fordulóra. Béketárgyalás még lesz, a békétől azonban messze vagyunk. Ebben a játszmában a Közelkelet kiszámíthatatlan szabályai uralkodnak. Minden lehetséges, ami valószínűtlen.

AZ ESEMÉNYEK MARGÓJÁRA

Irta: ARAD GIDEON

rut keresztény negyedeit természetesen romba lövik a szíriai ágyúk és rakéták, a tankok és a gépfegyverek. Az ágyúzás hol felül, hol szünetel. Így mindig azzal lehet elhárítani a külföldi intervenciókat, hogy „az incidensek már elismultak”. Azután újra kezdődik az öldöklés.

Amikor az ágyúzás szünetel, ezrével menekülnek a lakosok, akik már túlélték a két éves polgárháború borzalmait. Eppen ezt kívánja Sziria. Külföldi hírforrások szerint már megállapodtak Jászser Aráfattal, hogy a keresztények teljes kiűzése után majd a palesztinaiak költöznek be ezekbe a nyedekbe. Talán kárpótlásként a szíriai ágyúk által tavaly rombolított palesztinai táborokért...

Halottak száza, számtalan sebesült, akin segíteni sem lehet, mert a szír tüzserég a kórházakat is célbavette. De ki törődik ezzel? Csak izraeli repülőgépek jelennek meg időnként a libanoni főváros felett, hogy hatalmas dörréssel figyelmeztessék a szíriai katonaságot egy nem-arab tényező jelenlétére. De Amerika nem annyira Szíriát, mint Izraelt fékezi és inti, ne siessen a libanoni keresztények segítségére.

Sziria persze joggal hivatkozhat „provokációkra”. Kámil Samun volt elnök, a libanoni politika tapasztalt rókiája, a keresztények jobbszárnyának vezetője, nem hajlandó bele törődni a szír megszállásba. Apró magánhadserége, „a cédrusok párdúcai”, állandó rajtaütésekkel figyelmezteti a szíriai katonaságot, hogy nem igazhatja le Libanont.

Ez az egyik háború a szerencsétlen szomszédállamban. A másik háború a libanoni hazafiak, tehát mindenkéltől a keresztények és a palesztinaiak között folyik. Sziria hol az egyik, hol a másik felet támogatja. Ezidőszent Aráfattal szövetkezik és a maronitákat pusztítja.

De ez még nem minden. Csak nemrégén értek véget a keresztények közötti véres összecsapások. Azóta ismét a különböző palesztinai csoportok közötti harcok újultak fel.

A NYAKAS ŐRNAGY

És mindezen felül itt van az a furcsa háború Dél-Libanonban. Vezére egy mardzs-ajuni paraszt fia, aki 20 év óta hivatásos katona és most közelebbi hazáját védelmezi. A 41 éves Szádát Chádád őrnagy az izraeli hadsereg kivonulása óta a keresztény enklávok védelmét irányítja.

Chádád Izrael által felszerelt és kiképzett kiscsiny, de erős hadseregével az UNO csapatainak is meggyűlt a baja. Az őrnagy senkit sem enged be a keresztény területre, az UNO-t sem. Mindenki gyanus, hogy titokban együttműködik a gyűlölt Szíriával.

Izrael ahoz a feltételhez kötötte kivonulását, hogy terroristák, szíriai katonák és más idegen csapatok — az UNO kivetelével — nem vonulhatnak be a határvidékre. Csak libanoni csapatok tartózkodhatnak az izraeli határ közelében.

Libanon hadserege teljesen feloszlott a polgárháború alatt. Most szíriai jóváhagyással és szíriai tisztek segítségével újjászervezik. Ennek az új hadseregnek első „harcképes” zászlóalját indították utnak az izraeli határ közelében lévő Tibnin muzulmán városka felé, de úgy, hogy keresztényhaladjon a keresztény enklávon. Ugyanakkor pedig Chádád és helyettese, Sidrák őrnagy, parancsot kapott, hogy jelentkezzen a vezérkarnál Beirutban. „Új beosztás céljából”.

A beiruti kormány terve világos volt. Likvidálni kívánta az Izraellel együttműködő Chádád-hadsereget, le akarta zárni a jó határkerítést. Beirut „az ellenséggel együttműködő hazaarúlóknak” nevezi Chádádot és társait, akik vi-

F. STEINER

női konfekció vállalat

SZEZONVÉGE

NAGY VÁLASZTEKBAN NYÁRI RUHÁK

szezonvégi áron

Kicsinybeni eladási raktár:

TEL-AVIV, LEVANDA U. 30.

Nyitva 8—16.30-ig egyfolytában.

MÁON RUTH RAMAT-GAN

Penzió idős emberek, krónikus betegeknek, közli, hogy megírult néhány hely. Orvosi felügyelet, türelem, szeretet. Beszélünk angolul, németül, románul, oroszul, magyarul.

Tel. 70556
Málé Hásáchr u. 7.,
Katznelson-Modin sarok.

Most, a legszebb időszakban csatlakozzon egy érdekes, lezártított áru, 4 hetes

TÁVOLKELETI TURÁHOZ

India — Nepál — Thailand
Singapore — Filippinek —
Japan, Hong-Kong.
Megfelel vallásosoknak is.

CANAANTOURS

Tel-Aviv, Ben Jehuda 113,
tel. 229125, 238229
Mí nemcsak jegyet adunk.
Beszélünk magyarul.

T. A., környéki textilfestő üzem keres

1. GÉPTECHNIKUST 2. GÉPLAKATOST

mechanikai tudással és gyakorlattal.

Jelentkezés: POB. 3226 Tel-Aviv „Micbáá” jeligére

NATANJA ÉS KÖRNYÉKE LAKOSAINAK SPECIÁLIS NYILVÁNOS ÁRVERÉS

A LEGJOBB IZRAELI ÉS EURÓPAI FESTŐK EREDETI KÉPEI, EZÜSTÖK, SZÖNYEGEK, KRISTÁLYOK, ÉTKESZLETEK ÉS RITKA MŰTÁRGYAK

AZ ÁRVERÉS NATANJÁN, A PARK HOTELBEN, Dávid Hámelech utca 7. sz., 1978.8.12., szombat este 8.15-kor. Meghívják a közönséget előzetes bemutatókra, 11—18-ig.

KISSINGER:

HITLERT MEG LEHETETT VOLNA ÁLLITANI

Henry Kissinger volt amerikai külügy-miniszter interjú adott a Der Spiegel című nyugatnémet folyóiratnak, amelyben véleményét mond a jelenlegi amerikai külpolitikáról.

— Ön előzőleg határozottan kijelentette: véleményével nem szándékszik gyengíteni a jelenlegi kormány tekintélyét. Ezt figyelembe véve, mit ajánlana a Carter-kormányának külpolitikai téren?

— Rendkívül fontos, hogy Amerika pontosan meghatározott külpolitikai felfogást kövessen, olyat, amely mindenki számára érthető itthon és szerte a világon.

— Brzezinski vagy Young... s amely miatt az utóbbi 4 hétben bírálatot hallottunk a Szovjetek afrikai szerepével kapcsolatban, meg a kubaik angolai beavatkozásáról, másrészt politikai megbízottat küldtünk Angolába.

— Ön előzőleg azt mondta, hogy egy elnöknek vezetnie kell, nem pedig javaslatokat letenni az asztalra, amelyeket aztán ugyancsak ő maga seper le onnan egyetlen kézműszámmal.

— Nem azt mondom, hogy az elnök nem vezeti a kormányt. Nem vonom kétségbe azt az állítást, hogy ő dönt. Csak-hogy a külpolitika nem csupán arról áll, hogy különböző esetekben meg kell találni a végső határozatot.

— Az elnöknek az a kötelessége, hogy saját álláspontját ismeresse. Persze közzéteheti a többi álláspontot is, csak-hogy ez egy demokratikus államrendben amúgy is bekövetkezik.

— A republikánusok eltérő álláspontja májusban nyilvánvalóvá vált, amikor 38 szenátor 29 oldalas bírálat szövegében mérte fel az elnök külpolitikáját.

— Két dolgot szeretnék leszögezni: nem vettem részt ennek a dokumentumnak a megszerkesztésében. Elvi magatartásom lényege, hogy nem veszek részt közös nyilatkozatok megszövegezésében.

— Igenám, de ön egyénileg is bírálta a Carter-adminisztráció Kubával kapcsolatos politikáját, ami pedig az eurokommunizmust illeti, ön sokkal szigorúbban nyilatkozott, mint a Carter-adminisztráció.

ul — azt a magatartást, amelynek jegyében először megbíráljuk Kubát a zairei és az angolai intervencióért, aztán alig három héttel később Luandába küldjük egyik diplomatánkat.

— Különböző vélemények alakultak ki arról, hogyan kerülhetett sor az oroszok afrikai előretörésére. Amint említette, a folyamat akkor kezdődött, amikor még ön külügyminiszter volt.

— És Dulles, meg Eisenhower kezében. Emiatt a koncepció sem volt annyira szétcsúszva. A demokráciának viszont számos hatalmi központja van, s ennek megfelelően, a külpolitika természetesen is több szempont szerint határozódik meg.

— Az európaiakat rendkívül foglalkoztatja a neutron-bomba kérdésében hozott elnöki határozat. Ön helyesli Carter döntését ebben a kérdésben?

— Nem, nem helyeslem.

— Ön tehát a neutron-bomba gyártása és Európában való tárolása mellett döntött volna?

— Engedje meg, hogy megjegyezzem: a kérdés feltevése téves. Véleményem lényege az, hogy a neutron-bomba nem csodafegyver és azokat a célokra nem lehet alkalmazni, amelyekre vele elérhetetlenek.

— Két dolgot szeretnék leszögezni: nem vettem részt ennek a dokumentumnak a megszerkesztésében. Elvi magatartásom lényege, hogy nem veszek részt közös nyilatkozatok megszövegezésében.

— Ez igaz. Nem értek egyet afrikai politikákkal, pontosabban nem minden tekintetben. Féltékeny vagyok a Carter-kormányra, mert az a fenti okokból úgy vélem, hogy a neutron-bomba körül nagyobb felhajtást csináltak, mint amennyit megérdemelt volna.

ron-bomba körül nagyobb felhajtást csináltak, mint amennyit megérdemelt volna.

— Különböző vélemények alakultak ki arról, hogyan kerülhetett sor az oroszok afrikai előretörésére.

— A Szovjetek azt állították, hogy az afrikaiak kérésének tettek eleget. Persze nem az volt a fontos, hogy mit mondtak, hanem hogy mit tettek.

— A Szovjetek azt állították, hogy az afrikaiak kérésének tettek eleget. Persze nem az volt a fontos, hogy mit mondtak, hanem hogy mit tettek.

— A Szovjetek azt állították, hogy az afrikaiak kérésének tettek eleget. Persze nem az volt a fontos, hogy mit mondtak, hanem hogy mit tettek.

— A Szovjetek azt állították, hogy az afrikaiak kérésének tettek eleget. Persze nem az volt a fontos, hogy mit mondtak, hanem hogy mit tettek.

LONDONI JEGYZETEK

WEIMAR TRAGÉDIÁJA UJRA KISÉRT

Náci török kaphatók, ordítják az újsághirdetés. A legmagasabb művészi színvonallal készült...

Ujsághirdetésből idéztem, mely angol lapok beszámolójából készült. 1978. évben a „Harmadik Reich” múzeuma emlékeztet a náci nosztalgia-üzlet kereskedőjére...

A legújabb híradás a náci nosztalgia-üzlet kereskedőjéről. A náci nosztalgia-üzlet kereskedőjéről. A náci nosztalgia-üzlet kereskedőjéről.

Islingtonban hatszáz angol fontos csekkért kapható a náci diplomaták által viselt, mesés veretű tör és ha lehet hinni a művészeti és üzleti megbízhatóság moráljában, elmebetegek nazi-ellenes angol polgárok a fenti okokból úgy vélem, hogy a neutron-bomba körül nagyobb felhajtást csináltak, mint amennyit megérdemelt volna.

az újabb folyamatnak, csak-hogy a Kongresszus megfosztott bennünket a szükséges eszközöktől. Márpedig, ha akkor Angolában sikerrel járunk, nem került volna sor az etiopiai eseményekre.

— Ön úgy véli tehát, hogy a Szovjetek csupán alkalmi előnyt használtak ki Afrikában és magatartásuk nem egy geopolitikailag pontosan kidolgozott, nagyszabású offenzíva?

— Nem, úgy hiszem, az elején nem gondoltak ilyen offenzívára. A Szovjetek bizonyára megröbölték volna tovább lépésüket angolai sikereiket, de nem mentek volna el olyan messzire, hogy ne tudtuk volna őket megállítani.

— A Kongresszus is, de az a mód is, ahogyan mi, közel egy évtizede a kormány belső autoritású kockára tettük.

— A Kubaiak azt állítják, hogy saját kezdeményezésükből léptek közbe Afrikában — Lehet, de nem valószínű. Meggyőződésem, hogy a Karibi-tenger számos szigetországa nemzetközi jelentőségű szállítás-észközök, a szovjet fegyverek és a szovjet szubvenciók nélkül a kubaiak semmit sem tehetek volna.

— Önt tévesen idézték, amikor áprilisban egyes sajtószervek azt állították, hogy a Szovjetek intervencióját Afrikában a hitleri Németország terjeszkedési politikájához hasonlítják?

— Helytelenül idéztek. A náciizmus és a kommunizmus két teljesen különböző jelenség. A következők megmondam áprilisban: Minden nemzet választás előtt áll.

— A Rajna-vidék elfoglalása után. — Ugy van. Csak-hogy ebben az esetben az emberek a mai napig is azt hiszik, vajon Hitler félreértett nacionalista volt-e csupán, vagy egy világ-

uralomra törekvő örült. 1941-ben már mindenki tudta, hogy kicsoda Hitler valójában — de ez a bizonyosság sok tíz millió ember életébe került.

— Akkor mivel rendelkeznek ön szerint? — Szerintem kidolgoztak egy stratégiát, amelynek az a célja, hogy egyre erősebbé váljanak és meggyőződések, hogy ezt az erőt előbb-utóbb geopolitikai szempontból kihasználhatják.

— Geopolitikailag ez azt jelenti hogy Szandi-Arábia, a legzavarosabb közel-keleti ország, a Nyugat legújabb nemskára olyan gyűrtűbe kerül, ahol a kommunisták zavargásokat idézhetnek elő.

— Ugy tünik nekem, hogy ez ennek a politikának a következménye. De nem mondanám hogy ez egy tervben alapozott.

— Lehet jelenleg egyáltalán detantról beszélni? — Ebben a pillanatban egyik oldalról sincs világos koncepció a kelet-nyugati kapcsolatokról.

— Eszerint ön hogy határozna meg a jelenlegi helyzetet? — A háborús helyzet? — Jelenleg hálamosak vagyunk arra, hogy minden katonai taktikai szempontból féljünk meg. Az enyhülési vonalat is, a konfliktus vonalat is. Ebben a pillanatban nem látok összefüggő koncepciót.

(A második rész jövő heti számunkban jelenik meg.)

ERDŐHÁZI HUGO

Magyar nyelvű reklám: Szívesebben beszélne a technikussal MACYARI? Forduljon bizalommal hozzánk! Minden márkájú színes és fekete-fehér televízió, lemezjárat, magnó rádió, stb. javítása jótállással. K.A.P. Elektronika's laboratórium. Seikín 34. Givátáim. Telefon: 73 29 31. Hívásra házhoz megyünk. Jegyezze fel telefonszámunkat.

J. KAHÁN szörmeüzlet. Tel-Aviv, Ben Jehuda 54. Tel. 286-701

Szabad időnk kulturája

Irta: BARZILAY ISTVÁN

Lesújtó kritikát olvastunk a televíziós műsorokról, amelyben az izraeli polgár szabad idejéről értekeztek. Sajnos, nem láttuk ezt a produkciót, de az ötlet annak ellenére megfogott bennünket, hogy a sajtó véleménye nem is lehetett rosszabb a televízió kísérletéről, hogy „leleplezze” időtöltésünket. Az ötlet azért hat ránk, mert így elméltünk: olvasván a héber sajtót, s lapozgatva a naponta megjelenő új könyvekben, magunknak kell feltennünk a kérdést: vajon úgy töltjük-e el a szabad időnket, amint az egy ilyen ősi kultúrnéphez illik?

Végeredményben nem foglalkozhatunk örökké az izraeli arbor vizslát problémáival; lehet, hogy szürke agyunk tekervényeiből Begin és Szálát alakja vagy Arie Saron magas tenorja, Jicchák Rabin éneklő beszédmodora jut el tudatunkba, de nem tölthetjük egész időnket azzal, hogy a békéről vagy a libanoni keresztények sorsáról beszéljünk.

Az egyik déli lap olvasása közben támadt a gondolatunk: beszéljünk kissé önmagunkról. A belső lapokban öles címek hirdetik a büncselekményeket. Tiskákat raboltak vagy erőszakot követtek el valahol. Letartóztattak egy vámost, mert haksit fogadott el; perbe fogták egy kisváros polgármesterét. A déli lap 36 oldalon jelenik meg, valamivel meg kell töltetni. Az az esemény, amely a 17. érec vagy a Dávár hasábjain legfeljebb 10 sort ér, a déli lapokban háromszázöt, öles címmel jelenik meg, hogy elvegye kedvünket az élettől s azt hitesse el velünk, hogy nálunk a lírikai vitákon kívül nem tesznek egyébvet az emberek, mint lopnak, rabolnak vagy szikkasztanak.

Holtat a rendőrség szerint a nemzetközi statisztikában mélyen elmaradunk a bűnöző világától. S ha felveszembe vesszük, hogy a 209 ezer 198 sokgyermekes családból milyen nagy százalék él nehéz lakóviszonyok között s hogy a külvárosok nyomorából születik a bűn, meg is találjuk rá a társadalmi magyarázatot. Egy-két nemzetünknek kell eltelnie, amíg a keleti törzsekből sokgyermekes családok egyszerűen is a kultúra gyökeret verhet, ne a törvényesség, ne a kábítószerek, ne a prostitúció jellemezze életüket.

Lapozunk azonban egy-két oldalán ezekben a vastag napilapokban és álljunk meg a „Bidur” (Szórakozás) rovatnál — ez is kitesz néhány oldalt, de természetesen tele hirdetéssel. A kultúrát reklámozni kell, mert nagy a verseny s ebből derül ki, hogyan, mivel tölti szabad idejét Izrael polgárainak jórésze. Keddén — például — Tel-Aviv a következő színházteremben tartott előadásokat vagy koncerteket: a Hejchál Hártubtan, a Habima két termében, a régi Ohel színházban, a Cavia, a Bét Chajál, az Ohel Sém, a telavivi Múzeum, a Múzeum Háárec falai között és a nagy Kiállítási Parkban, ahol még folynak az ifjusági város rendezvényei.

Csak a Kámeri színház van szabadságon szeptember 6-ig. Elmennék az emberek a Bat Dor balett-társulat előadására és a zenefesztivál eseményeire, — s a termék zsufolya vannak, a mozikban, ahol a vonzó filmek vetítik, előre kell e jegyeket megvenni, — azzal hiába csábítja el a televízió az embereket a kultúreményektől, az a tény, hogy a színház és koncertterem estéről estére megtelnek, arról győző meg bennünket, hogy kulturorországban élünk, — amit éppen eléget hallunk a turistáktól. Ők kevésbé szigorúan velünk, mint mi önmagunkkal.

Persze az is fontos, hogy melyek azok az előadások, amelyek a közönség látogat. A Habimában a Szentiváni éji álom megy a nagyteremben, a Múzeum Háárecba Mexikói Estét rendezték, az egykori Ohelben Bu-Bum címen pop-operát játszanak, — a Gasas Hachiver népszerű harmas az Ohel Semben, — s vége sem hossza a rengeteg előadásnak, beleértve külön produkciókat a gyermekek számára.

A nemvállalásoknak péntek este is van szórakozási lehetőségek. Tel-Aviv egyes körzeteiben, ahol a vallásos lakosság száma csekély, nyitva vannak a mozik és előadótermek. Szombat este, a Bialik utcán, a régi városháza előtti téren szórakoztató műsort kap a nép asztalok mellett.

Végül: naponta 10 új könyv jelenik meg héberül, — ha nem volna olvasóink, nem kockáztatnák meg kiadásukat. Azt mondják, első helyen állunk a világon a könyvkiadás terén.

Előadások szünetében nemcsak Beginről és Libanonról van szó. Sok minden érdekli az izraeli embert. A sakversenyek és a sportesemények, a vitorlázók világrekordja és a Spitzer vívóméltverseny. Baj persze, ha olykor kilopják az ember zsebéből a pénztárcáját, vagy besurranol tolvaj elemeli a lakásból a stereo készüléket. A stereopópis is a kultúrelvhez tartozik: ez a kockázata. Miért szegélyjük tehát magunkat? A világ legvirihosabb, legvezélyeztetettebb körzetében élünk, a világ legtöbbit támaddott állama vagyunk. S naponta tíz könyvet adunk ki, naponta 10-12 előadótérmet töltünk meg.

A világ csodája vagyunk, kedves olvasó. Megérdemeljük, hogy valamivel enyhébbek legyünk önmagunkkal szemben, szídjuk önmagunkat kevesebb vehemenciával. Nagy népek jöhetnek hozzánk tanulni...

Hazai rántottcsirke

A napokban, amikor itt járunk a hely tulajdonosai „Texas-chiken”-t, vagyis amerikai módra készített csirkét ajánlott nekünk. Amikor az ételt felszolgálták örömmel állapítottuk meg, hogy a „texasi módra” elkészített szárnyas azonos a szülői házban látott, durva zsemle-morzával készített izes rántott-csirkevel. Olyan izletes volt, hogy még az árával is megkérleltünk.

Vered Hágállil valójában három egymástól különálló és még is szorosan összefüggő részből áll. Kezdetben volt a hátsólok iszállója, majd a jellegzetes amerikai parasztházak és fogadók mintájára bazalt köből és fából épített étterem született meg és csak az utóbbi években építettek hozzá néhány kőházat és bungalovot, amelyek a hazai és a külföldi vendégek rendelkezésére állnak.

A „Máchál”-tól a Gállilig

Az izraeli ember — adott esetben egy amerikai új bevándorló és izraeli születésű felesége — leleményességének, kitaró mondatának megerősítő munkájának a gyümölcse Vered Hágállil.

Jehuda Avni, a hely tulajdonosa, a függetlenségi háború idején állított és a „MÁCHÁL” a nyugati önkéntesek a kulata keretében harcolt. Avni ezt megelőzően pszichológiai és szociológiai tanulmányokat folytatott az Illinois-i egyetemen és ennek ellenére az volt a vágya, hogy földmunkával foglalkozzon Erec Jisráelben. A hadseregéből való leszerelése után a negevi Chácérin kibuchoz csatlakozott és itt házasságot kötött Jeruzsálemi születésű feleségével Jónával. 1951-ben házat fordítottak a kibuc életnek és csatlakoztak a Be'er Tuvija közelében lévő Orót szövetkezeti faluhoz, amelyet angolszász új bevándorlók alapítottak.

Az Avni házaspár, akinek időközben három gyereke született, 9 éven át Orót szövetkezeti falu tagja, ahol szép és virágzó gazdaságuk volt. Az egyik nap felébredt bennük a régi cháluczi szellem és elhatározták, itt az ideje, hogy valami más, újabb utóór munkát végezzenek.

világon a könyvkiadás terén.

Előadások szünetében nemcsak Beginről és Libanonról van szó. Sok minden érdekli az izraeli embert. A sakversenyek és a sportesemények, a vitorlázók világrekordja és a Spitzer vívóméltverseny. Baj persze, ha olykor kilopják az ember zsebéből a pénztárcáját, vagy besurranol tolvaj elemeli a lakásból a stereo készüléket.

A stereopópis is a kultúrelvhez tartozik: ez a kockázata. Miért szegélyjük tehát magunkat? A világ legvirihosabb, legvezélyeztetettebb körzetében élünk, a világ legtöbbit támaddott állama vagyunk. S naponta tíz könyvet adunk ki, naponta 10-12 előadótérmet töltünk meg.

A világ csodája vagyunk, kedves olvasó. Megérdemeljük, hogy valamivel enyhébbek legyünk önmagunkkal szemben, szídjuk önmagunkat kevesebb vehemenciával. Nagy népek jöhetnek hozzánk tanulni...

VIRUL A »GÁLIL RÓZSÁJA«

Irta: FUCHS ÁVRÁM

Azon a helyen, ahol a bazalt-hegyek meredeken lecsuszának a Kineret nyugati partjára és az ötlévő termékeny völgyek irányába, ahol a láthatatlan határ húzódik az Alsó-Gállil és a Felső-Gállil között, a maga nemében páratlan, elbűvölő hely lapul meg rózsakerttel körülvéve az árnyas fűtövényben. A körülötte lévő napszánta mezei hegyoldal mégjobban kihangsúlyozza ezt a üdülőhelyet, amelyet méltán neveznek „Vered Hágállil”-nak, vagyis a „Gállil Rózsájának”.

A Tibériás-Ros Piná országot mentén fekszik Vered Hágállil és még is éveken át csak a lovaglás hívei, a Gállil panorámájának szerelmesei és a kitérő konyha hívei tudták a létezéséről. A jomkipuri háború után, amikor is a Golán-fennsík körül délnek, vagy a délről északnak tartó katonák „utjába esett” — árnyas pihenőbarát fogadtatás, égett és italt nyújtó, egy-csapásra ismertté vált a nagyközönség számára is.

Hazai rántottcsirke

A napokban, amikor itt járunk a hely tulajdonosai „Texas-chiken”-t, vagyis amerikai módra készített csirkét ajánlott nekünk. Amikor az ételt felszolgálták örömmel állapítottuk meg, hogy a „texasi módra” elkészített szárnyas azonos a szülői házban látott, durva zsemle-morzával készített izes rántott-csirkevel. Olyan izletes volt, hogy még az árával is megkérleltünk.

Vered Hágállil valójában három egymástól különálló és még is szorosan összefüggő részből áll. Kezdetben volt a hátsólok iszállója, majd a jellegzetes amerikai parasztházak és fogadók mintájára bazalt köből és fából épített étterem született meg és csak az utóbbi években építettek hozzá néhány kőházat és bungalovot, amelyek a hazai és a külföldi vendégek rendelkezésére állnak.

A „Máchál”-tól a Gállilig

Az izraeli ember — adott esetben egy amerikai új bevándorló és izraeli születésű felesége — leleményességének, kitaró mondatának megerősítő munkájának a gyümölcse Vered Hágállil.

Jehuda Avni, a hely tulajdonosa, a függetlenségi háború idején állított és a „MÁCHÁL” a nyugati önkéntesek a kulata keretében harcolt. Avni ezt megelőzően pszichológiai és szociológiai tanulmányokat folytatott az Illinois-i egyetemen és ennek ellenére az volt a vágya, hogy földmunkával foglalkozzon Erec Jisráelben. A hadseregéből való leszerelése után a negevi Chácérin kibuchoz csatlakozott és itt házasságot kötött Jeruzsálemi születésű feleségével Jónával. 1951-ben házat fordítottak a kibuc életnek és csatlakoztak a Be'er Tuvija közelében lévő Orót szövetkezeti faluhoz, amelyet angolszász új bevándorlók alapítottak.

Az Avni házaspár, akinek időközben három gyereke született, 9 éven át Orót szövetkezeti falu tagja, ahol szép és virágzó gazdaságuk volt. Az egyik nap felébredt bennük a régi cháluczi szellem és elhatározták, itt az ideje, hogy valami más, újabb utóór munkát végezzenek.

Dr. MARTON GIZELLA:

ÉJTÁN MINI-ÁLLATKERTJE

Ha valaki egy szép telavivi délután a 8 km-re levő Kirját Saulba utazik és megáll a Hágánim utca 29-es sarokház előtt, különös látványban lesz része.

Az egyik oldalon a nyugodt, lombos fákkal, fűvel és virággal körülvett, kényelmes villa vonja magára a figyelmet, a másik oldalon pedig... autóbüszk, taxik öntik magukból a látogatókat. Különösképpen a fiatalabb generáció rohan utjongva a színesre festett kétszeres bódés ketrec közötti térségre, ahol éppen most csap le óriási csivogással ezernyi hófehér galamb.

Mit, ezernyi? Négyezer! Ennyi, vagy még több galambja van Éjtán Porátnak. Egszer naponta, délután négy és öt között megjelenik a gazda „a helyszínen”, az ő nagy, mély vedrével és öblös marokkal, bőven szórja maga körül a finom magokat az égből hirtelen lecsapó, zajongó, hófehér népseregnek.

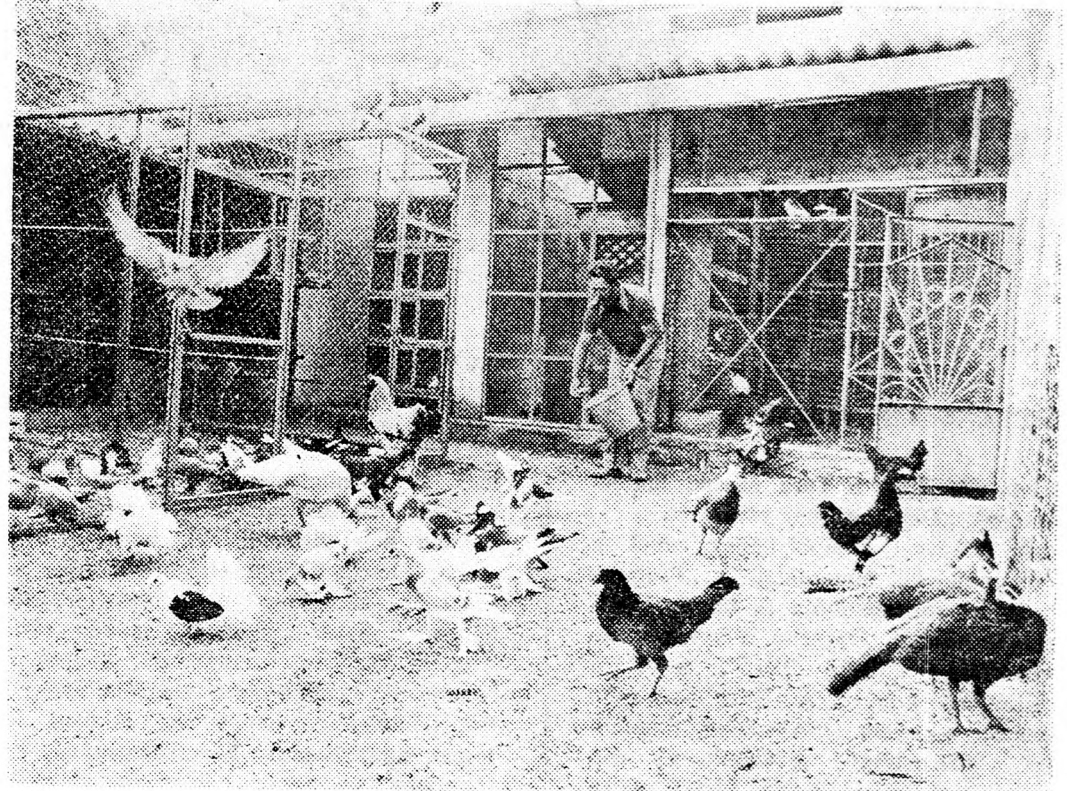
Azt mondják Éjtán Porátról,

hogy ő maga sem tudja pontosan, hány galambja van, de a délutáni etetésnél ha egy hiányzik, azt észreveszi.

Éjtán Porát vérbeli galambász. Ezt az érzékét és tudományát a szülői házból hozta magával, a csehszlovákiai Husztról, ahol édesapja, a 19. században mártírhalált halt Fried szabómester, ismert márdár- és különösen galambrajongó volt; könyvekből is táplálta galambszeretetét és tudását.

De a csoportokban odalátogató iskolásgyermek elismerjük, hogy szívesen köszönik meg a vendéglátást, s a rendkívüli élvezetet a Porát „madárinterjúban”. Leveleket olvasunk, telerajzolt füzeteket látunk, amelyeket gyermekek küldtek „Todá lö-Éjtán” köszöntéssel. És hosszú leveleket kibucok, kvucák vezetőitől, iskolagazdától, akik szerint a 40-50 tanulóiból álló csoportok „el voltak büvölve a ritka tu-

denapi zöldegek voltak kaphatók. Ők tehát új, vagy kevésbé ismert és magas tápértékű zöldegekkel fogják gazdagítani az izraeli piacot. Speciálizáltak magukat elsősorban az addig teljesen ismeretlen amerikai, fejnélküli zellerre, amelynek jóízű szára kitűnő eledel és inycen salátá mind a családi asztalnál, mind pedig az előkelő koktélparkon. Speciálizáltak még a kapor, s a híres keleti izesítő növények,

Azt állította, mint „szakember”, hogy ami a minőséget illeti, a magyar galamb a legkülömb mind közt, a leghíresebb az összes galambfajta között. Ugy hallik, különben ma is a legmagasabb áron kel el a nemzetközi piacon. Nemcsak kitérő tulajdonosok, hanem a betanítottak, de olyan különös tulajdonsággal, vonzeróval bír, hogy ha más országba repül, magával hozza haza a másik galambot is, a „szimpátiát”. Ezért „csaló” galambnak is nevezik.

Ez a fajta galamb nagy szolgálatot tett hazánknak is a Felszábadító Háboruban, mint postagalamb.

Éjtán Porát országos nevű izraeli galambász lett. Nemrégiben cikk jelent meg róla az American Pigeon Journal, galambászati havi folyóiratban. „Éjtán Porát — egy felszentelt izraeli galamb-szakember” címmel. A cikk írja, A. Kermelman, rámutat többek között arra, hogy a galamb rendkívüli tulajdonságát már Noé ősapánk felismerte, amikor elsőnek küldte ki a bárkából, hogy megállapítsa, elállt-e már a vízözön? Azóta is a galamb a béke és a barátság szimbóluma lett a Bibliában és a modern Izraelben egyaránt.

Porát madárgyűteményében — amelyet nem kenyérkereseti célból, hanem édesapja iránti megemlékezésből és egyéni hobyból üz — nemcsak galambok vannak, hanem sok és ezer színű, s a világ minden sarkából összegyűjtött díszmadarak, sőt egyéb apró állatok is, például a 7 kedves mókus, Európából, Koreából, Kanadából.

Számos fajta, ezer színű, tudós papagáj mulatja a látogatókat a Porát állatkertben. Az egyik tündéri kis mini-papagáj, fehér, szerény kinézetű, ámulatba ejti az embert, amikor táncra perdül, amint a Hágá Nágállil népszerű dal első taktusát meghallja. A többi is mind produkálja magát az első felszólításra. A gazdák azt persze, nevéken szólítják, amint megpillantják őket. Sőt „Hello, motek”-et is odakiáltanak nekik.

Megcsodáljuk a gyönyörű gyöngytyukokat, az álmoteg, nyugodt, elegáns mozgású pávákat, s mint a gyermekek, boldogan fogadtuk el a finomraju, ajándékba kapott pávatollakat.

dős és gyönyörű madarakról, s mint a guzbára, a náná, a menta és a sejbá.

Elsősorban ezekkel a zöldegekkel látják el a mai napig a telavivi nagykereskedők piacát, amelynek kezdetlől fogva hivatalos és megbecsült szállító. Minden zöldségmennyiséget átvesznek tőlük; cégük rangos helyet foglal el a nagykereskedők szállítói között.

ÉJTÁN PORÁT — AZ EMBER

Minél jobban megismerem Éjtán Porátot, a négy-polgárit végzett „magalett embert” — self made man-t — az egyszerű huszi szabó fiát, annál jobban csodálom.

Ha összegezném az okokat, talán azt mondanám: mert emberszerető ember, született pedagógus és mély patrióta. Ezek azok a tulajdonságok, amelyek — szerintem — az ideális izraeli polgár mércéje. Ahogy kikerül az iskolából, az élet vihara úgy hozza, hogy Éjtán mint gyermek már részt vesz az illegális mentőmunkában, a brichában, amikor az Alpokon át Nyugatra mentették a zsidó fiatalokat.

Auschwitzi élményekkel kerül Izraelbe, de a családi és zsidó szenvedések ellenére, szívében magával hozza a huszi egyszerű otthonban látott szép emberi életszeretetet, s a zsidó jövő újáépítésének reményét.

Amikor azt tapasztalja — mint oly sokan közülünk — hogy az állami közköztudás közegek nem világosítják fel eléggé az ifjuságot a hitleri borzalomokról, beáll azoknak a kis csoportjába, akik előadásokat tartanak számukra.

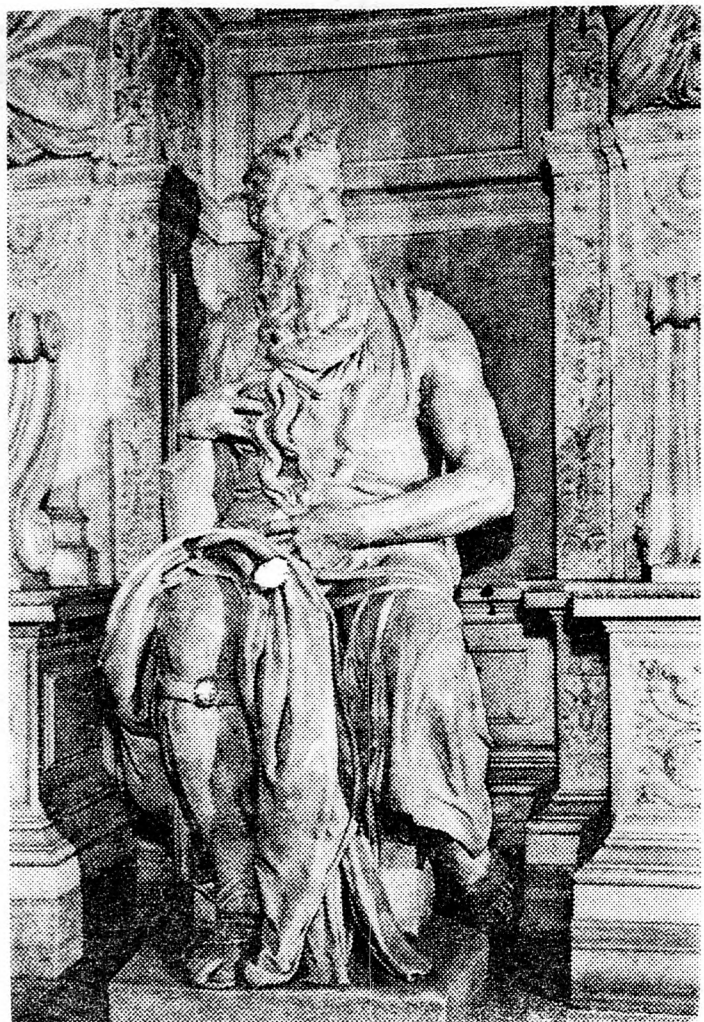
S mert meg van győződve, hogy a természet, s az állatok szerete jóvá, nemessé teszi az embert, maga köré edesketi azokat a gyermekeket, akiket fogékonyan lát erre; „inasnak” veszi be őket a madarai mellé, hogy megismerjék azokat, s nemesedjenek mellettük. És, bölcsen, ezt leginkább a kültői gyermekekkel teszi, akik kevesebb szünet és jótáznak otthonukban, mint az átlag-polgári házakban. Meggyőződése, hogy ezek a kis lelkes tanítványai és madarainak csodálói tisztességes, komoly dolgozó embereké válnak.

Éjtán Porát bizonyára nem is téved...

Sábbát
Cházon

„DEVÁRIM”

MICHELANGELO: MÓZES

E héten elkezdjük a Tóra ötödik, befejező könyvének, „Devárim”-nak olvasását.

Dramái fenséggel hőmpolyognak ennek a könyvnek mondatai, gondolatai. A „Proféták Atyja”, Izrael felszabadítója és törvényhozója bucsuzik népétől. Devárim könyvének régebbi elnevezése: „Misne Tóra”, a Tóra megismétléseinek könyve. A Tóra — mint köz tudomásu — nem Ábrahám ősapánk személyi történetével kezdődik. És nem is az egyiptomi kivonulásnak, Izrael népi levésének csodákkal teli történetével. A világ teremtése a Zsidó Biblia első fejezetének tárgya. Kifejezve a zsidó világnézet egyetemeségének jellegét: hogy az Egyisten teremtette a világot és teremtette az első embert. Tehát minden ember azonos eredettel, egyenlő jogosultsággal él ezen a földön.

A „Tóra megismétléseinek” könyve a felszabadult zsidó nép jövőjének, sorsának problémáira szorítkozik. Mózes a bucsuzás napjaiban minden figyelmével, gondolatával és féltésével népe honfoglalásának, államalapításának, nemzeti életének útját, boldogulásának feltételeit határozza meg.

A múlt emlékei és a jövő látomásai váltják egymást bucsuzó szavaiban. Első gondolja a nép lelki kiegyensúlyozottságának biztosítása. Ova inti tehát népet: „Ne bízzatok el magatokat a győzelemnek, a sikerek hatására. Ne felejtsetek el egy pillanatra sem, hogy Isten veletek volt és az ő ereje, idealjainak követése adta nektek az erőt a győzelemnek, a sikerek kivásására”. Ez azonban nem lehet oka bizottságok és önbizalom megtörésének. Ellenkezőleg. Megnyugvás kell, hogy legyen annak tudata, hogy Isten veletek van. Mőgöttetek áll és hatalma, szeretete nem enged elbukni titeket igaz ügyért folytatott küzdelmeitekben. Isten veled van és te az Istennel. Ez a kölcsönösség a zsidó történelem boldogulásának titka.

Minden népnek megvan a maga sajátossága, amellyel gazdagítja az egyetemes emberi kultúrát. A Tóra, a proféták erkölcsi, emberi idealjai, a különleges kapcsolat a szellemiséggel — a zsidó nép sajátossága. És Mózes figyelmezteti a honfoglalás előtt álló népet: „Öríztek és tegyétek meg, mert ez a ti bölcseségeitek és értelmességeitek a népek szemében, akik hallják majd mind e törvényeket és azt fogják mondani: bizony bölcs és értelmes nép ez a nagy nemzet.”

Másik nagy igazsága a zsidó nép sorsának a „cselekvés” parancsa. Ne bízzatok magatokat csodákra, vagy mások munkájára. Cselekedjétek és akkor Isten megsegít. De ne higgyétek, hogy Isten helyettes cselekszik. „Lásd — figyelmezteti Mózes a népet — az Örökkévaló, a te Istened elébed adta az országot: menj föl és foglald el, amint mondta neked az Örökkévaló. Ne félj és ne remegj...” A történelmi viszályok során felidézi Mózes szemrehányóan azt a sorsdöntő pillanatot, amikor a rabságból való felszabadulás után a szabad hazának, a saját földnek háttal megnyiták... „Ti azonban nem akartok felmenni és ellenszegülnétek az Örökkévaló, a ti Istenedek szavának. És rugódtatok (a pusztaság mindig átmeneti jellegű) sátraitokban és mondtátok: mert gyűlöl bennünket az Örökkévaló, azért hozott ki bennünket Egyiptomból, hogy a szomszéd Emori kezébe adjon minket, hogy elpusztítsanak minket... Ezért éltetek végig a pusztaság bizonytalanságában bolyongtok majd... Gyermekéitek pedig, akikről mondtátok: martalékok lesznek, ők mennek majd oda be, nekik adom és ők veszik birtokukba...”

A történelem folyamán sohasem Isten hagyta el a zsidó népet. Mindig Izrael hagyta el Istent. Folytonosan vissza-

térő és sajnálatosan el-elfelejtett tanulsága a zsidó történelemnek (és tulajdonképpen minden nép történetének), hogy a nép az ország életét, jövőjét elsősorban nem külső tényezők, ellenséges erők veszélyeztetik, hanem a belső „ellenség”; a nép erkölcsi, lelki és szellemi lehanyatlása, melyre súlyos következtetés, hanem az erkölcsi lezuhanásnak elkerülhetetlen következménye: amikor az arany bálványá válik és mindenek fölött hat az egyének, a társadalomnak életében.

amikor az emberi élet értéke semmivé válik a társadalom széles rétegei szemében és gyilkosságok a mindennapok eseményeinek gyakorlatává válnak, amikor lépten-nyomon lábbal tiporják azt az alapvető zsidó erkölcsi törvényt, hogy „ami rossz és kellemetlen számodra, azt ne tedd embertársaidnak”.

Szebbnél szebb szokások hozták el, de a pálmát dr. Jozsef Burg, Izrael belügyminisztere vitte el, aki fáradhatatlannak bizonyult és 14 beszédet mondott az ünnepségek ideje alatt. A közismert kisnivei pogrom idején — mondta dr. Burg — száz zsidó vesztette életét. Bialik nagy nemzeti költőnk siralmot írt erről „Az öldöklés városában” címmel „Di zun hot gelajhtn un der sojchet hot gesochtn” — a nap sütött és a kaszás aratott — szólta a bialiki sirám. — lasiban és másutt a vérszörnyű idején milliókat mészároltak le, a nap nem homályosult el és senki sem emelt szót az öldöklés ellen. A kisnivei pogrom ártalmatlan játék ehhez viszonyítva, ami a kultur Európa történetében — Voltak idők, amikor a zsidó nép magányos volt — folytatták dr. Burg, — napjainkban pedig magárahagyott. Azért jöttünk el itten zsidó testvéreinkhez, hogy érezzék és érezzük a sorsközösséget, hogy egy nép vagyunk és megmondjuk, ha nem volna Izrael állama, ki tudja nem-e lennének ma is pogromok szerte a világban.

Mindenki dicsérette Romániát. A mai, amely lehetővé teszi hasonló találkozók megrendezését és az egykorit, amely megmentette zsidóit. Lehet, hogy túl az udvariassági szabályokon, járt is ez a dicséret a románoknak. De senki sem tartotta ildomosnak megemlíteni, hogy Romániában is meg-

Mert amikor „mindezek a jelenségek” teljes valóságú lettek a zsidó nép életében, következhetett el a Tisza Beav tragédiája. Joggal hirdették Bölcsseink, hogy a Tisza Beav, a Tisza Beav-okozta gátlat, a zsidó nép történetének, életének legsúlyosabb tragédiája. Minden pusztulásának kufforrása.

Mert hát, ki tagadhatja józan észrel, hogy ha nem következik be a Tisza Beav tragikus lebukása, akkor nem lett volna a kétezere éves gátlat. Vagyis nem lettek volna pogromok, üldözések, megállítások, nem lettek volna vérszörnyűségek.

És mi mégis kétezer éven át furcsán, érthetetlenül eltévelyedve, a gátlatot, a szét-szórását pusztító tragédiáját, mint szent életfeladatot, mint történelmi hivatást hirdettük. Sőt, a zsidó nép túlnyomó többsége ma is ennek a szerencsétlen elgondolásnak számalmas rabja.

És döbbenetesen idézödik feléjük Tisza Beav elöfstéjének Mózes profétai szózatának szemrehányó figyelmeztetése: Lásátok, az Örökkévaló életet adta az Országot. Menjétek föl és foglaljátok el. Ne féljétek, ne remegjétek... De ti nem akartok „fölmenni”. Ellenszegülnétek az Örökkévaló szavainak... Mormogtok gyenge gátlati sátraitokban és ostobán, büns felelőtlenséggel önmagotok, gyermekeitek, Országotok felé azt dadogjátok: Isten gyűlöletből akar kivézni benneteket a gátlat forrongó talaju országából.

Bölcsseink azt tanítják: „Éppen Tisza Beav napján jön el majd a Messias”...

Mert csakis a Tisza Beav megértéséből, az átélt tragédiák helyes tanulságaiból következhetik majd el a megsegítésnek, a fel-emelkedésnek, a megváltásnak korszak.

Dr. HERSKOVITS FÁBIÁN

A Jasi-i mártirok sirjánál

A romániai nemzetközi zsidó találkozónak egyik legérdekesebb pontja a hitközségek meglátogatása volt. Igaz, ezek a látogatások túlságosan meg voltak szervezve, semmi nyom nem volt a spontaneitásnak. S ehová sem mentünk, mindenhol vitték bennünket, legtöbb helyen nem láttuk, hanem megláttak a látványlokat. Mindezek ellenére a többszáz éves moldovai hitközségekkel való találkozás, a régi, de restaurált templomok hangulata, az egyszerű zsidókkal való beszélgetés könnyékké megható élmény volt minden jelenlévő számára.

A véletlen, vagy talán nem is annyira a véletlen, ugy hozta, hogy első látogatásunk Jasiban, Moldova fővárosában, éppen arra a napra esett, amely harminchetedik évfordulója annak a „bizonyos vasárnapnak”, amelyen tizenegyezer zsidót mészároltak le lasiban.

Isi utcáit eltele a tömeg. Mindenki látni akarta a zsidó világ képviselőit. Ali néhány évtizeddel ezelőtt ezeket a „képviselőket” még a „Cion bölcsseinek jegyzőkönyvéből” vett alakoknak tekintették, akik nemzetközi összeesküvést terveztek a keresztények ellen. A súlyos biztonsági intézkedések miatt egyes városrészeket lezárták a közlekedést és a lakosság csak a házak kapui mellől, vagy ablakokból nézhetette a furcsa látogatókat, akiknek első útja a város zsidó temetőjébe vezetett.

Láttuk a hallgatag tömeget és képtelenek voltunk nem visszatérni — gondolatban — a negyvenes évekre és felvetni a fájó kérdést: vajon nem így álltak akkor is az utcákon és a kapuk előtt, amikor bokáig gázoltak a zsidó vérben?

Első utunk nem a templomba, hanem a temetőbe vezetett. A temető bejáratánál négyszáz egyforma szürke sarkó sorakozik, alattuk az első világháborúban elesett isasi zsidó hősök halottai. És a hősök sirjának közvetlen szomszédságában, négy hatalmas, disztelen, egyszerűségében megrázó betonból készült fedőlap, alattuk a isasi pogrom áldozatainak földi maradványai. Négy tömegsír, mindegyikben közel háromezer bestiális módon megölt zsidó. Az első világháború hőseinek unokái.

Itt senki sem szónokol. Dr. Jozsef Burg, Izrael belügyminisztere kérdést mond és a főrabbi egy zsolnárt fejezetet.

A isasi zsidó temető záróidőkhelyé vált, ahol ezrek tizezrek roják le kegyeletüket a mártirokkal szemben.

A templom bejárata előtt összegyűlt a isasi zsidók-aprjajagya. Inkább nagya, mert apraja alig van. Ovációkkal és hangos sólommal fogadják a vendégeket. Kék-fehér egyenruhás ifjúsági kórus zsendít a „Hévenu sólom áléchem”-re, ezt követik szebbnél szebb héber és jiddis dalok. Bialik. Rachel és más héber költők megenésített versei hangzanak el. A legtöbb szem Rothschild báró és felesége felé fordul. Egy öreg hitosros megkérdi tölem: — Rockefeller ist ojed ho — Rockefeller is itt van? Számára teljesen azonos a két név, mindkettő a mérhetetlen nagy vagyón jelképe.

Szebbnél szebb szónoklatok hozták el, de a pálmát dr. Jozsef Burg, Izrael belügyminisztere vitte el, aki fáradhatatlannak bizonyult és 14 beszédet mondott az ünnepségek ideje alatt. A közismert kisnivei pogrom idején — mondta dr. Burg — száz zsidó vesztette életét. Bialik nagy nemzeti költőnk siralmot írt erről „Az öldöklés városában” címmel „Di zun hot gelajhtn un der sojchet hot gesochtn” — a nap sütött és a kaszás aratott — szólta a bialiki sirám. — lasiban és másutt a vérszörnyű idején milliókat mészároltak le, a nap nem homályosult el és senki sem emelt szót az öldöklés ellen. A kisnivei pogrom ártalmatlan játék ehhez viszonyítva, ami a kultur Európa történetében — Voltak idők, amikor a zsidó nép magányos volt — folytatták dr. Burg, — napjainkban pedig magárahagyott. Azért jöttünk el itten zsidó testvéreinkhez, hogy érezzék és érezzük a sorsközösséget, hogy egy nép vagyunk és megmondjuk, ha nem volna Izrael állama, ki tudja nem-e lennének ma is pogromok szerte a világban.

Mindenki dicsérette Romániát. A mai, amely lehetővé teszi hasonló találkozók megrendezését és az egykorit, amely megmentette zsidóit. Lehet, hogy túl az udvariassági szabályokon, járt is ez a dicséret a románoknak. De senki sem tartotta ildomosnak megemlíteni, hogy Romániában is meg-

A náci joga és a zsidó ügyvédük

Mégis csak sikerült neki, ennek a horogkeresztűs, hitlerfrizurás (állítóltag zsidószármazású) Frenk Collinsnak. A megvetemedett náci kaján örömmel vette tudomásul a független amerikai bíróság döntését, miszerint szabad neki Chicago városi parkjában tíntető felvonulást rendeznie. Eredetileg ugyanis a város „zsidók által megfertőzött” Skokie nevű negyedében akarta felvonulását megrendezni, ahol 5-6000 olyan zsidó menekült lakik, akik a haláltáborokat vészelték át.

A cseré nem is jött rosszul ennek a cincógó hangu náciának és hét tagból álló barnainges antantszijas törzskarának. Skokieben ugyanis szemben találták volna magukat a Zsidó Védelmi Liga képviselőivel és a Zsidó Frontharcosok Szövetségének alakulataival, ami pedig nem lett volna valami üdös találkozás e söpredék számára. Szóval, ez a probléma megoldódott Collins számára. És további jogi komplikációktól sem kell tartania, mert az állam gondoskodik róla, hogy minden polgár számára (még a náciaknak is) biztosítsa az alkotmány által előírt szólásszabadsági jogot.

Az egészet egy jó tragikomédiának lehetne tekinteni, ha nem vána olyan mélyen husunkba és a gyalázatos eset. Collins kiáll a színpadra, okádjá mérgét és gyűlöletét a zsidók és négek másodrendű állampolgárok lesnek. Teheti ezt nyugodtan, mert a jogászok és bírák lehetővé teszik ezt számára. Elvégre demokráciában élünk... olyan demokráciában, amelyet Collins, gunyárgyává tesz és amelynek megdöntése előrendű célja; olyan demokráciában, amely lehetővé teszi számára, hogy szabadon garázdálkodjon.

Az csak természetes, hogy mi zsidók erősen érintve vagyunk és nem tudjuk tárgyilagosan megítélni a helyzetet. Ezért jellemző, hogy olyan komoly sajtóorgánunk, mint a New York Times és a Washington Post vezércikkeiben helyeselték a náci felvonulás engedélyezését, annál az egyszerű oknál fogva, mert a bíróság így döntött; a szólásszabadság az ország minden polgárára vonatkozik, fajai és nemzetiségi különbség nélkül, tehát a náciakra is.

Nem könnyű belenyugodni a döntésbe. Három évtizeddel a

ölték 200 ezer zsidót. A fasizmus és antiszemitizmus itt sem ült összetett kezekkel. Ezt sem kell, ezt sem szabad elhallgatni.

Az élménydus, meglehetősen megerőltető nap után a repülő visszavisz Bukarestbe. A szállodába érkezve, még bekapsolom a televíziót, hogy meghallgassam az utolsó napi híreket. Elkéstem. A képernyőn már csak Románia jelképe jelenik meg és egy ének dallama, amelyel a műsort zárják. Nem az ország himnuszja, hanem a „desteapta te romine” című nacionalista megenésített vers.

„Ebredj román halálos álmodból, melybe belevettek bár bár tiránjaid, Most, vagy soha változtasd meg sorsod, mely előtt meghajoljanak kegyetlen ellenségeid is”.

Kik a barbár tiránok, kik a kegyetlen ellenségek? Milyen halálos álmomból kell felbresszeni a népet? Érthetetlen. Bizonyára akadtak, akik választ adhatnak a kérdésre. Engem nemigen érdekel a dolog. Ez Románia ügye.

RÖSSEL MORDECHÁJ

VARSÓBAN MEGÜNNEPELTÉK JÁNUSZ KORCSÁK SZULETÉSÉNEK SZÁZADIK ÉVFORDULÓJÁT

Jánusz Korcsák, a mártírhálalt halt lengyel-zsidó pedagógus, születésének századik évfordulójáról ünnepléses keretek között emlékezték meg Varsóban a lengyel kormány ésjeze alatt megtartott emlékünnepély keretében. 60 delegátus jelenléteben! Negyvenen a lengyel Korcsák-bizottság tagjai voltak, huszan pedig 11 országot képviseltek. A Szovjet és a keleti blokk országain kívül ott voltak Franciaország, Olaszország, Nyugatnémetország kiküldöttjei. Izráelt Anolik Benjámin a Gettóharcosok Múzeumának titkára képviselte. Ott voltak a televízió, a rádió dolgozói, valamint rengeteg meghívott újságíró, köztük a Rákách riportere is.

A lengyel közművelődésminiszter megnyitója után a Szovjetunói kiküldöttje emelkedett szólásra aki Korcsák pedagógiai érdemeit hangsúlyozta ki és megdöndük, hogy különféle nyelveken Orszországbán rengeteg könyv jelent meg Jánusz Korcsákkal kapcsolatban. Utána Izrael kiküldöttje szólalt fel. A lengyelek Izrael segítségét kérték a felállított zsidó múzeumoknak a vérszörnyűsokra vonatkozó felvételek és dokumentumok megküldésére, aminek természetesen eleget tettek. Anolik ívrítül kezdte beszédét, majd lengyelül folytatta. A jelenlévők valamennyien anyanyelvükön hallgatták a beszédeket, tekintettel a kiválóan megszerzett szimultán fordításokra. — 10 nyelven. A Locham. Hageatót élenjárt a Korcsák-kultusz népszerűsítésére. Egy négykötés sorozat, mely Perlisz Jichák több évi fáradhatatlan munkájának eredménye, továbbá Korcsák emlékérem és kiállítások utköve ennek a hatalmas munkának, melyet Lengyelországban megfelelően értékelnek. Franciaországban is megjelent két kötet Korcsák-tanulmány.

A meghívottak között szerepelt Josef Arnon izráeli író is, aki azonban betegsége miatt nem utazhatott, de tölcácsolták üdvözlését.

A Korcsák ünnepest keretében rengeteg rendezvény folyt le. A zsidó színház rendezvényei, kiszállás a varsói gettó emlékművéhez, ahol emléktábla jelzi a borzalmakat. A varsói vasuti állomás rakodóhelyén, ahonnan a zsidókat deportálták (Umschlagplatz), háromnyelvű tábla (lengyel, jidish és írvit nyelven) emlékeztik meg a szomorú eseményről. Egy napot a treblinkai haláltábor látogatásának szenteltek. Itt egy emlékmű leplezték le. A tábor helyén egy fiatal erdőt létesítettek. Az ünnepléses avatásnak szép keretet adott egy 2000 főből álló fiatal cserkészcsoprot tisztelése.

Nem maradhatott el természetesen az auswtzi haláltábor látogatása sem. Auschwitzt naponta 5000 ember keresi fel. — 50 idegenvezető állandó elfoglaltsága mellett. Az idegenvezetők az SS-el által annak idején használt házakban laknak. (Persze mindez hozzájárul a lenyel turisztika jövedelmezőségéhez.) (K. L.)

vérszörnyű után ismét propagálni lehet egy új zsidóirtás, mégpedig legalisan a törvény által engedélyezett keretek között. Itt valami nagy hiba történt. De hol? Hogy erre a kérdésre felelhessünk tisztában kell lenni, hogy ki is ez a Collins, valamint az amerikai körülményekkel. Lehetséges, hogy ez a fickó túl örült ahhoz hogy komolyan vegyék, lehet, hogy gyógyíthatatlan beteg. De annyira mindenesetre egészséges és anyyi esze van, hogy az amerikai demokrácia által nyújtott minden alkotmányos segítséget maradéktalanul kihasználjon. És ha még tekintete vesztük Collinsnak egy másik jóslékért fogását, akkor láthatjuk, hogy ez a náci nem is olyan hülye. Létezik ugyanis Amerikában egy Civil Liberties Union nevű intézmény, amely tekintélyes ügyvédi karral jelentkezik, és amely minden polgár törvény által előírt jogát hivatott biztosítani. Elsősorban a tudatlanokét és ninctelenekét, akik nincsenek tudában jogaiknak, vagy pedig nem rendelkeznek megfelelő anyagiakkal ügyvédre. Tehát ahelyett, hogy pártkasszából finanszírozta volna védelmét, Collins a Civil Liberties Unionhoz fordult segítségért, amely biztosabb siker érdekében ki is jelölt egy védőt számára mégpedig egy David Goldberger névre hallgató ügyvéd személyében. Ez az uriember kijelentette, hogy bár védelemnek nézeti súlyosan elítélendő, de neki ennek ellenére is kötelessége ellátni védelmet, „mert ha nem leszünk képesek elhatározni magunkat, hogy azok jogait megvédjük, akiket elítélünk, akkor nem lesz majd, aki a mi nézeteinket megvédi és előbb-utóbb minden szabadságunkat elvesztjük.”

Goldberger szólt, védett és győzött. Collins pedig elégtellen röhögött a markába: ime, nem csak az amerikai alkotmány, hanem ezek a zsidók is megvédi az ő jogait. Annakidején a Kennedy gyilkos Szicriánának is sikerült egy renegát zsidó védőt szerezni. Szégyen, gyalázat, de a zsidók még mindig nem tanultak és akadnak Goldberger Dávidok, akik a „szent cél” érdekében kiállnak e náci bejáti jogaiért — az adófizetők pénzéből.

ASKENAZI ERVIN

ALEXANDER SZOLZSENYICIN:

A bátorság hanyatlása

Alexander Szolzsényicin Nobel-díjas író negyedik éve él Nyugaton. Megírta a „Gulag szigetcsoport” című dokumentumkötetét, amely a szovjet diktatúra borzalmaival leplezi le, de azóta nyilvánosan nem nyilatkozott. Ezért érte váratlanul a világot a hír, hogy elfogadta a Harvard Egyetem disz doktori címét és személyesen jelent meg az átvetélénél. Edig Szolzsényicin következetesen visszautasított mindenféle kitüntetését. Az alábbiakban a Harvard Egyetemen elhangzott beszédéből közlünk részleteket.

Egyetlen pillantás elegendő lesz, hogy megállapítsuk: mai világunk tudathasadásban szenved. Bárki láthatja: olyan erők állnak szemben, amelyek egymást kölcsönösen megsemmisíthetik. Ennek ellenére rendszerint minden oldalról megpróbálnak meggyőzni bennünket arról, hogy a teljes romlás elkerülhető, akár diplomáciai vitákkal, akár a fegyveres erők egyensúlyának segítségével. Ámítás ez. Mert a világot olyan szakadékok szelik át keresztül-kasul, amelyek szélesebbek, mint ahogy azt első pillantásra felmérhetnénk, és amelyek halálos veszedelmet jelentenek. A történelem azt bizonyítja, hogy minden belső ellentmondásoktól szenvedő birodalom elpusztul. Ilyen birodalom a mai világunk.

HÁROM VILÁG

Mivel az emberek ma már egy „harmadik világról” is beszélnek, amely alatt a gyengén fejlett országokat értik, azt kell hinnünk, hogy legalább három világban élünk. Kétségtelen azonban, hogy ennél sokkal több van. Nehezen tudjuk őket megkülönböztetni egymástól, mert távol vagyunk tőlük. Minden eredeti ősi kultúra, amely a világ jórészen elterjedt, már önmagában is külön világot jelent, a nyugati gondolkodásmód számára titokzatos és érthetetlen. Ez Kína és India helyzete, valamint az egész muzulmán és afrikai világé. Ez volt a helyzet ezer éven keresztül Oroszországgal is, noha a nyugati gondolkodásmód szisztematikusan vizsgálta az eredetiségének az elismerését. Így aztán a Nyugat nem érthette meg soha és ma sem érti meg, amikor ez az orosz világ kommunista fogságot szenved. Az igaz, hogy Japán az utolsó évtizedekben a világ szemében „távolkeleti nyugat” lett, mert egyre szorosabban felforakozott a nyugati világ mellé (persze nem az én dolgom részrehajlás nélkül itélni ebben), de úgy gondolom, hogy a másik oldalon Izrael állama áll, amely legalább egy döntő vonással alapvetően különbözik a Nyugattól: politikai rendszerre alapvetően a valláshoz kapcsolódik.

GYŐZELEM — RÖVID IDŐRE

Nemrég az uj-európai kicsiny világ könnyedén osztogatta fel gyarmatokra a nagyvilágot. Nem találtak komoly ellenállással és valami kimondataatlan fennsőbbességgel nézte le azoknak a népeknek a kulturális értékeit, amelyeket meghódított. A siker elképesztőnek látszott, a földrajzi határok megszűntek. A nyugati társadalom fejlődése az emberi függetlenség diadalának tűnt, az ember végtelen erejét jelképezte. S lám, váratlanul kiderült a huszadik században, (s mennyire világosan kiderült!) hogy ez a végtelenül hatalmasnak és tökéletesnek tűnő társadalom mennyire törékeny. Csak most látjuk, hogy ez a győzelem milyen rövid ideig tartott és milyen talmi csillogású volt. Ami elsősorban azt bizonyítja, hogy a világ, amely végiggonddal ezt a vállalkozást, romlott volt. Ime, most megváltozott a viszony a hajdani metropolisok és az egykori gyarmatok között, s a nyugati világ, másik végtelen kényszerülve, udvarol egykori szolgáinak. Még mindig nem tudjuk azonban, mekkora lesz a számla, amelyet a hajdani gyarmatok benyújtanak, s azt sem, hogy a Nyugat egyáltalán képes-e lesz valaha kifizetni azt, miután minden gyarmatot visszaadott és minden javát ráadózta.

Egy valamiféle krónikusnak látszó illuzórikus felsőbbrendűségi érzet tartja ebben azt a tévhitet, hogy a nagykiterjedésű országok mindegyikének kötelező ugyanazt a fejlődési folyamatot kell végignyalnia, amelyet a nyugati rendszerek valósítottak meg, mert elvben ezek a legjobbak, gyakorlatilag a legvonzóbbak. Eszerint a többi világ csak ideiglenesen marad le mögöttük, mert rossz kormányzatok, belső zavargások, a barbárság, vagy az értelenség megakadályozza őket abban, hogy a nyugati demokrácia útjára lépjenek és a nyugati életmódot válasszák. Ennek a tévhitnek megfelelően az országok haladottsági fokát aszerint állapítják meg, hogy mennyire kerültek közel az ideálisnak minősített nyugati demokráciákhoz. Ez a felfogás azonban csupán azt tükrözi, hogy a Nyugat nem értette meg más, tőle eltérő világok lényegét és erőszakosan méri őket a saját mércéjével. Földgömbünk valóságos fejlődés

sének semmi köze sincs ehhez a látásmóddal. A világ kettéválásának a látványa keletkezését okoz, s ezért egyesek azzal próbálják megnyugtani magukat, hogy idővel a szembenálló rendszerek összeolvadására, s így szintézisre kerül sor. A haladott Nyugat és a Szovjetunió egyesítik technikai és társadalmi tapasztalataikat és kialakul egy olyan rendszer, amely mindkettő érdemeit egyesíti. Tévedés. E két hatalom története: két külön világ fejlődése. Egyáltalán nem az összeolvadás

dalmi haladás végülis lehetővé tette ennek az álomnak a megvalósítását. Létrejöhett az olyan állam, amely biztosíthatja az általános jólétet. A polgárok szabadok és azoknak a javaknak a mennyisége és minősége, amelyek boldogságának a biztosítására hivatottak, rendelkezésükre állnak. Legalábbis aszerint az olcsó felfogás szerint, amelyet az utóbbi időben a jólétről alkottak. (Csupán egy kis lélektani mellékkörülményt hanyagoltak el: azt az igényt, hogy a sok helyett még több

csak azért, hogy megakadályozzák annak a terjesztését. Jogilag nem vonható fel felelősségre azok sem, akik lényegében megmérgezik az élelmiszert, hogy konzerválásukat biztosítsák. Hiszen a közönségnek jogában van otthagyni a polcon az árut.

A JOG TULSÁGOSAN HIDEG

En, aki egész életemet a kommunizmusban töltöttem, gyakorlatból állíthatom, hogy egy olyan társadalom, amely nem rendelkezik részrehajlást kizáró jogi mérleggel, borzalmas társadalom. De egy olyan társadalom, amelynek egyetlen mércéje a részrehajlás nélküli jogu mérleg, szintén nem emberhez méltó társadalom. Az olyan társadalom, amely a törvényesség területén ütötte fel sátrait és nem kívánkozik ennél magasabbra, az távolról sem használja ki azokat a magasztos adottságokat, amelyekkel az ember rendelkezik. A jog tulságosan hideg és tulságosan formális közeg ahhoz, hogy jótékony hatással lehessen a társadalomra. Amikor az élet minden területén, az emberek viszonyán minden megnyilvánulásában eluralkodik a hideg paragrafus, akkor kialakul az erkölcsi közepszerűség, amely szárnyát szegi a legszebb emberi törekvésekre.

A századot fenyegető nagy megpróbáltatásokkal szemben a jogi mankók nem fogják segíteni az embert abban, hogy méltóan megálhassa a helyét!

A jelenlegi nyugati társadalomban nyilvánvalóvá vált az egyensúly hiánya a jótét és a rossz cselekedet szabadsága között. Az olyan tehetséges politikus, aki hazája érdekében nagyvonalú távlati terv megvalósításán dolgozik, csak igen óvatossal, csak nagyon félnélken haladhat, mert ezer bíráló (közük rengeteg felelőtlen) támaszt rá, s kiteszi magát a sajtó meg a parlament szintűlen vádaskodásainak. Minden lépését igazolni kell. Bebizonyítani, hogy tökéletesen ésszerűen cselekszik. Kizárt dolog, hogy egy rendkívüli ember, egy nagy ember, aki tehetségének megfelelően, szokatlan, váratlan határozatokat fog hozni, megmutathassa mire képes. Alig hogy hozzákezd, huszonöt gáncoskodó próbálja meg leteríteni. Így aztán azon a címen, hogy demokratikus ellenőrzést gyakorolnak, diadalra juttatják a szánalmas közepszerűséget.

A TÁRSADALOM VÉDTELENNÉ VALIK

Mindenhol mindenkinek jogában áll aláírni a kormányzat tekintélyét, minden nyugati országban ennek következtében az adminisztráció legyengül. Az egyén jogainak védelmét olyan szélsőségesen gyakorolják, hogy maga a társadalom végülis védtelenné válik bizonyos tagjaival szemben. Elérkezett talán az ideje, hogy a Nyugat kevesebbet beszéljen az emberek jogairól és többet kötelességeikről.

Annál is inkább, mert a jótét-érvét engedélyező jogok mellett a rombolás joga mérhetően terület nyit a felelőtlenség előtt. A társadalom rosszul felfegyverzettnek látszik az emberi gyengeségekkel, az atavisztikus hajlamokkal szemben. Nem tudja megakadályozni például az ifjuságra gyakorolt erkölcsi erőszakot. Porno- és krimifilmek sokaságát gyártó, számító embereknek joguk van ahhoz, hogy a sántái indulatok propagálásával helyettesítsék az emberség eszméjének a terjesztését. Persze a törvény biztosítja az ifjuság jogát ahhoz, hogy ne menjen moziba. Lám, a jogi alapokra épített világ képtelen megvédeni magát a bűn terjedésétől, amely lassanként felmorzsolja.

Ezek után mit mondhatnék a valóságos, a szó szerinti bűnözésről? A rendkívül széles jogi keret (különösen az USA-ban), nemcsak arra bátorítja az egyént, hogy érvényt szerezzen szabadságjogainak, hanem arra is, hogy elkövessen bizonyos bűnöket. A törvény lehetőséget nyújt arra, hogy a bűnöző kivonhassa magát a büntetés alól, vagy pedig felmentést nyert csak azért, mert sokszor ember felszólalt az érdekében. Amikor valamely országban a hatalom erőteljes intézkedéseket fogantat a terrorizmus gyökereinek kiirtása érdekében, a közvélemény azonban megvalóítja az államhatalmat a banditák állampolgári jogainak a megsértéséért. Erre számtalan példát idézhetünk.

A RENDSZEREKET KELL ELITÉLNI

A szabadság elfajulása nem egyik nap-

ról a másikra ment végbe. A folyamat lépcsőzetes volt, de ugylátszik, hogy a kiinduló pontját az a jóindulatu felfogás jelentette, hogy az ember, a világ ura, nem hordja magában szükségszerűen a rossz rákfenéjét és mindaz a rossz, amit egyesek elkövetnek, a társadalom bűne. A téves társadalmi rendszereket kell tehát elítélni, soha sem az embert. Furcsa egy gondolkodásmód! Nézzük csak: Nyugaton, ahol a társadalmi körülmények a legjobbak a világon, a bűnözés rendkívül elterjedt, s igen magas fokon gyakorolják. Sokkal hatalmasabb, mint a nyomorúságos Szovjetunióban, ahol alig vannak törvények. Igaz, az oroszországi koncentrációs táborokban rengeteg fogoly, mint közönséges bűnöző silylődik, de döntő többségük nem bűnöző: olyan emberek ezek, akik megpróbálták törvénytelen eszközökkel védeni a jogaikat egy olyan országban, ahol nincsenek törvények.

A sajtó (ezt a szót használom az összes hírközlési eszközök megjelölésére) szinté nagy szabadságjogokkal rendelkezik. Hogyan él velük? A sajtó gondosan ügyel arra, hogy ne sértsen meg a jogi kereteket, de semmiféle igazi erkölcsi felelősségről nem tesz tanúságot: elferdíti a tényeket és az arányokat. Az újságíró vajon felelős-e a saját újságával, az olvasóival, vagy a történelemmel szemben? Előfordult már, hogy valaki is nyilvánosan bevallotta bűnét valahányszor egy téves információval félrevezette a közvéleményt, vagy éppen helytelen lépésre indította az államot? Nem tette persze, mert ez ártott volna a lap elárulásának. Az állam mindig futni hagyja az újságíró, s az újságíró a felelőtlenséget. Néha éppen az ellenkezőjét írja annak, amit egy héttel ezelőtt fenn hirdetett. Ne mondják nekem azt, hogy „mindenkinek joga van mindent tudni”. Hazug jelszava ez egy hazug századnak, mert előlött áll az a jog, hogy ne töltsük tele Isten-alkotta agyunkat értelmetlen rágalommal, pletykákkal, üres fecsegéssel. Az olyan emberek, akik dolgoznak, azoknak az életét kitölti a munkájukat jelentő cél és egyáltalán nincs szükségük a butító, értéktelen információk halmazára.

Ha az ember, amint azt a humanisták mondják, a boldogság megismerésére született, legalább ugyanannyira igaz az is, hogy a halál megismerésére is született. De ha fizikailag halálra szánták, a földön betöltendő feladata még annál inkább szellemi. Nem az a dolga, hogy naponta fokozza mohóságát, nem az, hogy mindenféle anyagi javakat összevásároljon. Hanem, hogy eleget tegyen annak a nehez és állandó kötelességének, amely a szellemi emelkedettségben, a lelki és gondolati tapasztalatok felhalmozásában nyilvánul meg. Magasabbrendű teremtésményeként kell elhagynunk az életet, mint amilyeneknek születünk. Legfőbb ideje, hogy vizsgáljuk meg a jelenlegi érvényes értékrendet és megállapítsuk mennyi és milyen tévedés teszi hamissá a mérleget. Lehetetlen az, hogy egy államelnök tevékenységének az értékelése attól függjön, vajon megvalósította-e a benzínárúkat ellenőrzését. Egyetlen megoldás van a számunkra. Az önkéntes önművelés, az önkéntes önkortározás, amely az anyagi szempontok fölé emelheti a mai ember életlátását.

FORDULAT ELŐTT

Ha nem pusztulunk el egy borzalmas háborúban, az életünk nem maradhat olyan, mint a mai, mert ez magában hordja a pusztulást. A kor társadalmi problémái nem oldhatók meg mai életformánk mellett. Kénytelenek leszünk revidálni az ember és a társadalom létéről elfogadott alapvető meghatározásokat. És meg kell kérdeznünk önmagunktól: vajon az ember valóban mindenkinek fölött álló? Vajon nincs előtte egy örökéletű szellem? Lehetséges az, hogy az ember életének és a társadalom működésének a meghatározói a gazdasági terjeszkedés? Szabad-e ezt a gazdasági terjeszkedést a szellemi élet rovására folytatni?

A mai világ, ha nem is pusztulása küszöbén áll, de mindenképpen történelmi fordulat előtt. Ez a fordulat semmivel sem jelentéktlenebb, mint amilyen a középkorból a reneszánszba való átváltás volt. Ez a fordulat a szellem fellángolását követeli meg tőlünk, új magaslatoakra való törekvést, olyan életmód igénylést, amely nem fizikai természetű gyengeségeitől függ, nem viseli magán testünk jellegzetességeinek átkát, mint a középkorban, s amelyben nem tapossák majd lábunk, mint e modern korban, természetünk szellemi oldalát.

Ez az emelkedés egy antropológiai előrelépéssel azonosítható.

E földön senkinek nincs más kiútja, mint felfelé lépni.

felé haladnak. Egyiket sem lehet átalakítani beláthatatlan következményekkel járó erőszak nélkül. Arról nem is szólva, hogy az egyesülés során — ha a rendszer egyesülésére egyáltalán sor kerülhet — mindegyik magával vonszolná a hibáit is a kialakuló új rendszerbe.

A BATORSÁG HIÁNYA

Ami a legmeggrázóbb a mai nyugati világban, az a polgári bátorság hiánya, nemcsak a nyugati világ összességében, hanem az azt képező országok mindegyikében: az összes kormányokban, az összes pártokban, az UNO-ról már nem is beszélve. A bátorság hiánya elsősorban a vezető rétegeknek és az értelmiségieknek nyilvánul meg, s így nyilvánvalóan látszik, hogy az egész társadalom megszokta a felelőtlenség elől. Természetesen az egyének körében rendkívül sok bátor ember van még. Csak éppen nem ők irányítják a társadalom életét. A politikai funkcionáriusok és az értelmiségiek gyengesége megmutatkozik tetteikben, beszédekben, de még inkább elméleti felfogásukban, amelyekkel igazolni próbálják ezt a gyvaságot, ezt a szolgalkülséget, ezt a pragmatizmust, amit racionálisnak és helyesnek próbálnak feltüntetni, morálisnak kikiáltani. A bátorságnak ez a kihálása különösen neveltségessé válik, amikor egyes magasrangú politikusokat hirtelen hatalmába kerít a vakmerőség — olyan szerencsétlen, gyenge országok kormányaival szemben, akiket senki sem támogat, akik képtelenek nemhogy viszonzni a csapást, de akár védekezni is ellene. De reszket a kezük és a hangjuk, amikor hatalmas kormányokkal állnak szemben, agresszorokkal és amikor szóba kerül a nemzetközi terror. Mondanom sem kell, hogy a történelem során valahányszor csökkent a vezetői bátorsága, ez mindig a bomlás előjelének bizonyult.

A BOLDOSÁG KÖTELEZŐ

Amikor a nyugati demokráciák megalakultak, kinyilatkoztatták alapelvüket: a kormányának az ember szolgálatában kell állnia, az ember pedig azért él a földön, hogy szabad legyen és boldog. (Ezt olvassuk például az Egyesült Államok Függetlenségi Nyilatkozatában.) Az utóbbi évtizedekben a technikai és a társa-

legyen, a jó helyett még jobb, s ez olyan küzdelmet, olyan szoros versengést kíván, amely mögött az eredeti célkitűzések elhalványulnak.) Az aktív és könyörtelen konkurrencia lekötö az egyén minden gondolatát, ahelyett, hogy a szabad szellemi fejlődését segítené elő. Az igazság az, hogy mindenki függetlenné érzi magát az állami nyomás számos formájával szemben, s a többség olyan kényelemben él, amelyet nagyapáink el sem képzelhettek volna. Így aztán az új ideálok nevében nevelhetik az ifjuságot, felszólítva őket a fizikai erőfeszítés mellőzésére, kötelezővé teszik a boldogságot és felkésztik őket arra, hogy mindenféle tárgyak, pénz és más anyagi értékek birtokosai legyenek, s megszoktatják őket jóelőre a határtalan élvezetek hajszolására. Így aztán jogosan felteszük a kérdést: milyen magasatos cél érdekében lenne hajlandó az ilyen ifju feláldozni értékes életét, milyen jelszóval lehetne őt a közérdekért áldozatokra bírni, különösen olyan kódos esetekben, amikor valamely távoli, ismeretlen ország fenyegetett biztonságának a megvédésére akarjuk felszólítani?

Még a biológusok is tudják: az élőlényeknek nem használ, ha hozzázoknak a túl nagy jóléthez. Ma, a nyugati társadalomban a túlhaszított jólét árca mögött kezdenek elővillanni a sötét vonások.

A fent felsorolt célkitűzéseknek megfelelően a nyugati társadalom azt a létformát választotta magának, amely a legkényelmesebb számára. Ugy határozom meg: a jogi létformát. Minden ember (igen széleskörű) jogait pontos rendszer határozza meg. Alaposan megszerkesztett törvénykönyvek. A nyugatiak megszokták a jogok tisztelgetését, használatát, megkerülését néha, azaz rendkívüli gyakorlatra tettek szert alkalmazásukban, kihasználásukban. Igaz, ezek a törvények olyan bonyolultak, hogy az egyszerű polgár nem tud kiigazodni szakértő segítség nélkül ebben a labirintusban. A lényeg azonban az, hogy minden konfliktus törvényes megoldást nyer, ez a legnagyobb büntetés, ami a bűnért jár. Ha valaki törvényesen cselekszik, ennél többet senki sem kívánhat öle. Ha a paragrafusra hivatkozhat, akkor hiába mondjuk neki többé, hogy nincs teljesen igaza, hiába tanácsoljuk, hogy csökkentse igényeit, mondjon le egy részéről annak, ami törvényesen megilleti. Hiába kérjük tőle, hogy valamiféle áldozatot vállaljon, vagy kockáztat. Ha valaki ilyesmire vetemedik, hülyének néznek. Az önként vállalt önkortározás szinte teljesen kiment a divatból. Ellenkezőleg. Mindenki az önterjeszkedést gyakorolja, amíg azt a törvény keretei megengedik. Jogilag a kölajtársaságok például korrektil cselekszenek, amikor megvásárolják egy új energiaforrást biztosító találmány gyártási jogait,

Nem gondold, hogy ez egy kicsit tulzäs azért a néhány perces késésért?

EGY KUPICA BÖLCSESÉG

Ha két ember szereti egymást, annak rendszerint rossz vége lesz.

Ha Edison nem lett volna, most gyertyafény mellett nézhetnénk a tévét.

Az a férfi, aki azt állítja, hogy ő az úr a háznál, más vonatkozásban is hazug fráter.

FU OZÓFIA A MELLÉNYZERBEN

Ha a válopernek gazdasági illegü a háttére, az igazi ok vagy az, hogy a férfi keveset keres, vagy hogy az asszony túl sokat költ.

Ha a lányka azt hiszi, hogy a férfi szívéhez a gyomrán át vezet az út, valószínű, hogy a gondolatai a kelleténél magasabban szárnyalnak.

A szerelem vakít, de a házasság visszaadja a látásukat.

IDŐSZERŰ SZÓTÁR

Szépségverseny: Nem Hollywood találta fel. Akkor kezdődött, mikor a második nő megjelent a földön.

Házasság: Kicsit a vörhenyhez hasonlít. Át kell esnünk rajta.

Szerencse: Mikor egy férfi a hangváltozás korában lévő lánnyal találkozik, s megállapítja, hogy a „nem” éppen „igen”-né változik nála.

IMPORTVICC AZ ALVILÁGBÓL

Hullának veszik körül a néptelen tengerparti utcáskában a késői járókelőt.

Van egy szál gyufája? — hárdi tőle az egyik.

Parancsoljon. Az egész doboz a magáé.

Köszönöm, legfeljebb két szál kell. Azzal már sorsot tudunk húzni, hogy kié lesz a maga pénztárcája...

A SIKER TITKA

Baráti körben faggatnak egy férfit, akinek az a híre, hogy hatalmas sikere van a nőknél.

Mi a titkód? Árucl el, mivel főzöd a nőket? — kérdik mindenfelől.

Végül bölcs mosollyal csak ennyit hajlandó elárulni: — Nagyon egyszerű. Mikor felmegyek egy nőhöz és ajtót nyit, az első kérdésem így szól: „Kislányom, a mamádat keresem. Itthon van?”

EGY FÉRJ AGGDALMAIBÓL

A férj telefonál a pszichiáternek:

— Főorvos úr, a feleségem kisebbrendűségi érzést kapott. Mit csináljak, hogy megmaradjon nála?

LÁNYOK

Három lány beszélget. Egy férfiről van szó. Sula viszi a főszolamot:

— Ugy van öltözve, ahogy szeretem.
— Hogyan?
— Nem volt rajta jeggyűrű.

AZ ÚJ MAMA

Bumburnyáknak meghal a felesége. Mivel kislánya van, akit nevelni kell, néhány hónap múlva új asszonyt hoz a házhoz.

Eltelik egy pár hét. Bumburnyák úr előveszi a fiát és megkérdi:

— Nos, Sanyika, hogy tetszik az új mama?

— Először is, hogy egészen őszinte legek. Újnak már csak nagyon sok jóindulattal mondható. Másrészt, ha előbb megkérdeztl volna, papa, egész sor dolgot mondtam volna, ami sokkal szükségesebbnek tűnt nekem, mint egy új mama...

SKÓCIAI IMPORTVICC

Egy gyermektelen skót házaspár elhatározza, hogy egy kisfiút fogad örökbe. Végül mégis egy lányka mellett döntenek.

Miért? — kérdi egy barátjuk.

Az asszony felel: — A férjem a múlt héten egy jótékony célú bazáron vett részt, ahol egy kislányruhát nyert...

BIZTOSÍTÁS

Az öreg jemeni életbiztosítást akar kötni.

Hány éves ön? — kérdi a tisztviselő.

— Én kérem szépen már 70 éves vagyok.

Sajnos, 70 éves emberek életét mi nem biztosítjuk, nagyon sajnálom.

— En is. Pedig a papám, aki ide küldött, azt mondta, hogy önknél nincs korhatár.

— Önnek még él az apja?

— Természetesen.

Hány éves?

— 90 éves.

— Rendben van. Jöjjenek vissza együtt holnapután, addig megbeszéltem a dolgot a direktor úrral.

Holnapután nem tudunk bejönni.

Miért?

Mert a nagypapám nőszül s együtt megyünk a lakodalmra.

Hány éves a nagypapa?

— 110 éves.

— És még kedve van nőszülni?

— Hogy egész őszinte legek, neki nincs különösebb kedve, de a lány szülei szorongatják...

Dán Dalmát:

Irka-firka

● Itt Izraelben már nemcsak az árak mennek egyre feljebb, hanem a terek is, például a Dizengoff tér!...

● Egy nyugdíjas ászkán, aki huzamosabb időt töltött amerikai kiküldetésben a Magbitnál, sajtó alá rendezte memoárjait. A könyv címe: „Snorrentói emlékek”.

● Helyes, ha azt mondjuk, hogy „gyógyszertár” és nem azt, hogy „patika”, elvégre minnek kell egy ilyen komoly helyet becézni?!

● Volna egy jelszó-javaslatom a haladószelemű izraeli fiatalok számára: „Sálom áchsvá!” azaz „Azonnali békét!” helyett egyelőre követeljenek „Azonnali békét Beirutban!”

● Minden csak életfelfogás kérdése. Az egyik ember azt mondja, hogy „engem az atom érdekel legjobban”, a másik pedig azt, hogy „engem az autóm...”

● Jó kifejezést hallottam a minap: „Egy fiatal tehetség bontogatja oroszlánkörmeit...”

● Mai izraeli átok (Dán Bán-Ámoc modorában): — Hogy töljön előtte a moziban Olsey Perry!

● Van egy héber nyelvtani ujtásom, amit ezennel a köz rendelkezésére bocsátok. Tudnillik, hogy hogyan lehet fokozni a „joffi” szót. Ime: „Oberjoffi”.

● Ha egy nő feltűnést akar kelteni a strandon a férfiak körében, akkor legyen egy megfelelő méretű, szép, új, divatos fürdőruhát — és cserélje ki egy számmal kisebbre...

● Mértéktartó rabati körök erőlesen cáfolják, hogy Haszszán király a legutóbbi minisztertanácson azt mondta volna, hogy „Izrael — Smizrael”...

● Multikori blöd szóviccemből anyagtorlóadás miatt ki-maradt: Találós kérdések.

— Ha Heltai Jenő, aki mellesleg Herzl Tivadar unokatestvére volt, történetesen alijjázik, s itt, az Igéret Földjén írja meg híres szindarabját, milyen címet adott volna a „Néma leventé”-nek?

— Nu, milyent?

— „Hangos Levante”!

● Találós kérdések: — Mi a biológiai tájékozatlanság csimboraszója?

— ??

— Amikor valaki azt hiszi, hogy a sejkék osztódással szaporodnak!...

● Definiciók: Két pillangó — Pár-pár

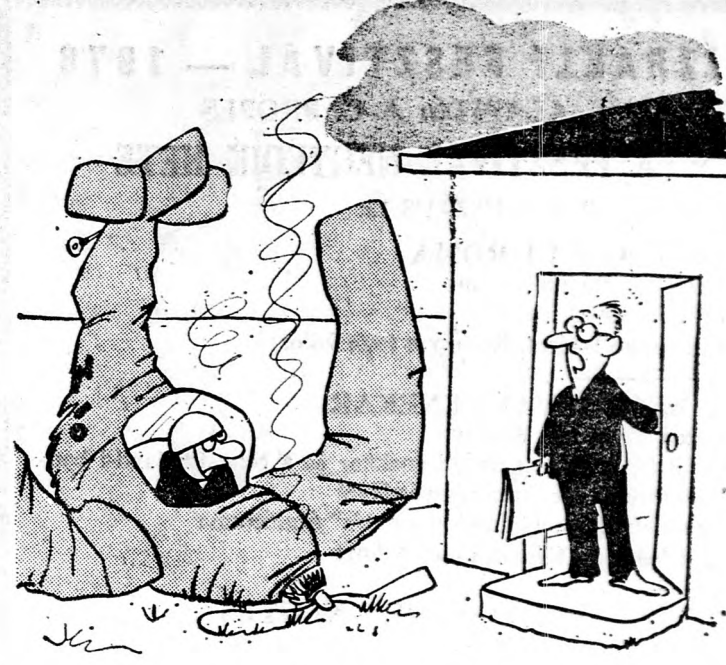
Hivatászeretlen lazaerkölcső hajadon — Pruccalány

Trefáskedvű kamikaze — Komikaze

Félelem az ismeretlen kozmikus tárgyaktól — UFOBIA

Végül egy magyar — orosz szójáték, csak kivételesen erős idegzetűeknek!

Csunya moszkvai lány — Bárusnya

— Ja, maga az? Azt hittem, a feleségem érkezett haza a kocsival...

**Derüs pillanatok
UJ ORR A DIVATLAP SZERINT**

(Elmondja Wolfgang Lotz, az „Izrael hőse” kitüntetés tulajdonosa, aki éveken át izraeli hírszerző volt Egyiptomban)

— Egy angol kiadó megbízásából félig humoros, félig komoly könyvet írok „Tanuljunk könnyen, gyorsan kémkedni” címmel. Munkámban áttekintem a hírszerző tevékenységének legfontosabb területeit és mondánivalómat saját élményeim alapján illusztrálom példákkal.

— Az egyik legfontosabb tudnivaló, hogyan korrumpáljuk azokat, akiknek a segítségével meglátjuk a hírszerző pályát. Ez valóságos tudomány. Ugy kell korrumpálni, hogy az illető észre se vegye a dolgot. Pontosabban — mire észrevénné, már szöröstől-böröstől a kezünkben legyen. Elegánsan, ötletesen és célratörően kell dolgoznunk ilyen vonatkozásban.

— Egyiptomban nem volt nehéz dolgom, mert az egész államapparátus és a hadsereg is a korrupciónak volt leledzt, tehát könnyen meg lehetett „kenni” minden magasrangú funkcionáriust. De azért akadt kivétel is.

— A kivétel egy rendőrtábornok volt, Kairó és környékének rendőrpáncsoka. Azt hirdette magáról, hogy ő az egyetlen egyiptomi rendőrtiszt, akit nem lehet korrumpálni. Az érdekes, hogy valóban tisztakézű volt. Váltig törtem a fejemet, hogyan kenyereshetném le valami elegáns formában.

— Egy szép napon a szerencse a kezemre játszott. Nagyszabású mulatságon vettem részt, ahová a „fejesekek” elhozták családjuk hölgytagjait is. A rendőrfőnök a feleségével és a lányával érkezett. Szép volt a lány, de az orra valahogy a kelleténél nagyobbra sikerült. Tulzottan semita jellegű volt.

— Beszélgettem a rendőrtábornokkal és finoman szóbahoztam a dolgot. „Tudom, tudom, de már belenyugodtam. Azzal vigasztalom magam, hogy a lányom orra is Allah műve, tehát nyugodjunk bele a kifürkészhetlenségébe...”

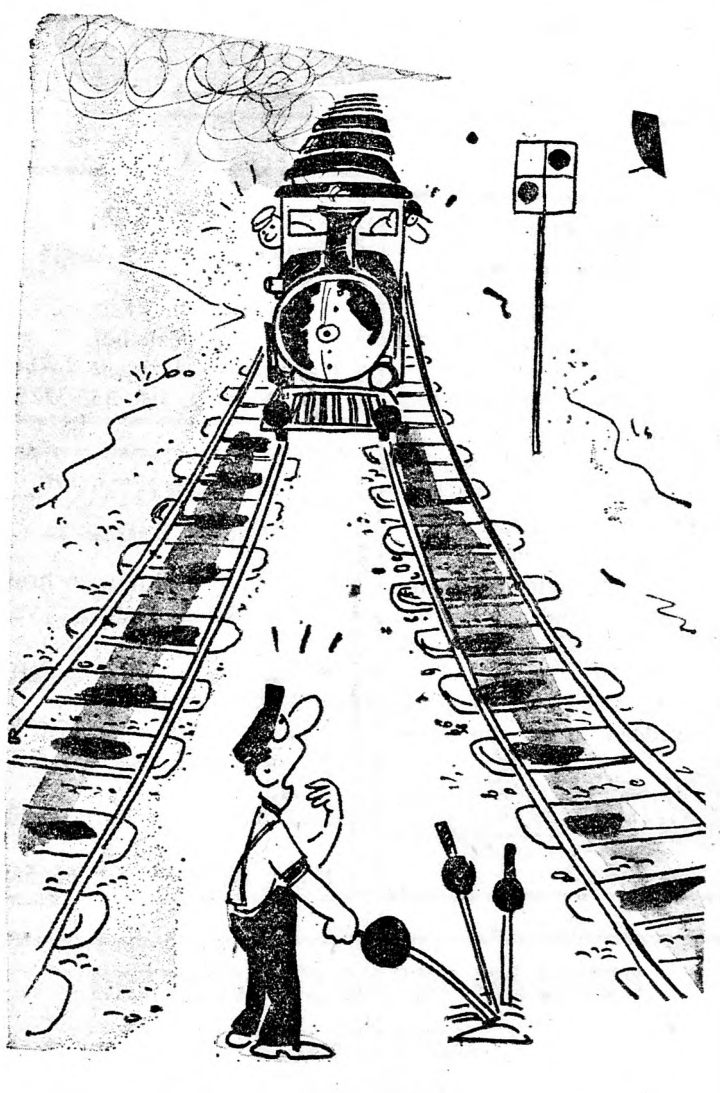
— Ezzel szemben én megmagyaráztam neki, hogy Allah elrajzolta a lány orrát, de a mű korrigálható. Ismertek egy kiváló német plasztikai sebész — mondtam neki —, azzal kellene beszélünk. „Próbálja meg” — mondta, de szent meggyőződése, hogy nem bízott a dologban. Akkor hallott először arról, hogy plasztikai sebészt is van a világon.

— Történetesen egy német-zsidó plasztikai sebész dolgozott Kairóban, aki engem mint németet ismert. Felkerestem, s mindenek előtt a diszkrétcióját kértem. Ennek jegyében előre kifizettem a műtét honoráriumát. Néhány nappal később pedig felkerestem őt a rendőrtábornokkal és a nagyorrú lányával. Az orvos megvizsgálta és azt mondta, szívesen megcsinálja a műtétet. Előbb azonban egy divatlapot hozott, s a lányka abból választott magának új, pisze orrt.

— A műtét remekül sikerült. A lány boldog volt. Hamarosan kérje is akadt. A papa-mama is úgy érezte, rájuk mosolygott a szerencse. En is boldog voltam, mert a műtét honoráriumának kiegyenlítése fejében olyan igazolványt kaptam a tábornok úrtól, amelynek birtokában évekig szabad bejárásom volt a legtitkosabb katonai körletekbe, ugyanis ezeket Egyiptomban a rendőrség őrzi.

— Mikor lebuktam és meglátták nálam a tábornok által aláírt igazolványt, őt is letartóztatták és két évi börtönre ítélték. Öszintén sajnálom, mert derék, tisztakézű, egyiptomi fogalmak szerint valóságilag megközelíthetetlen ember volt. Legfeljebb annak a tudata vigasztalt, hogy a lányka új, áramvonalas orra megmaradt az én egyiptomi küldetésem után is...

(benedek)

Küldjön vámmentes IKKA ajándék utalványt

ROS HÁSÁNARA

MAGYARORSZAGI ROKONAINAK ÉS BARÁTJAINAK

Ha fontos, hogy küldeményét még az ünnepek előtt megkapják, adja fel megrendelését

augusztus 29-ig
Megrendelhetőek.

JERUZSÁLEM: Jeruzsálem könyvtár, Jáveez utca 2
Üzleti órák: 9-1 és 4-7 — Kedden délután zárva.

TEL-AVIV: G. Kemény, Ben Jehuda 27, 1. emelet —
d.e. 9-12.30, délután 4-6.30 között telefon: 55052
Pénteken zárva.

HAIFA: Ungár Jákov, Micháéi utca 2 (Arlozovov sarok),
Gerberlich üzlethelyiség, vasárnaptól—csütörtökig, 10-16
12-ig. Telefon: 667876, lakás tel.: 525661.

BEER-SÉVA: Frankfurter István, Háacmáut 49-51. —
Telefon: 38701.

Levelezési kizárólag: G. KEMÉNY
Tel-Aviv, Ben-Jehuda 27. címre kérünk.

FIGYELEM!
IKKA az egyetlen vám- és minden egyéb költségteljes
mentes küldési lehetőség MAGYARORSZAGRA.

TUZEX alándékhónok kanhatók
CSEHSZLOVÁKIÁBA VALÓ KÜLDÉSRE

Hotel PISCAR

★★★

CFÁT, Kanaán-hegy

- Minden szobához összkomfort
- Kert és fenyőligetek
- Légűtéses termek
- Kóser

KEDVEZŐ ÁRAK

Helyrendelés:
tel. 067 - 30104/5
POB. 26, Cfát

EGY ASSZONY A VOLÁN MÖGÖTT

A közlekedési rendőr így fordul egy volán mögött ülő asszonyra:
— Nem értem. Maga jobbra fordult és a balkezevel jelzett. Miért?
— Mert meg akartam szűrtani a balkezem ujaira kent lakkot...

EGY FÉRJ VÉGRENDELETÉBŐL

— En a feleségemre hagyom a nadrágot, amelyet egy életen át viselni akart...

EGY MESEKÖNYV KRITIKÁJÁBÓL

A könyv olyan értelmesen van írva, hogy nemcsak a gyerekek, de a felnőttek is megértik...

HÖLGYEIM:
KIFOGASTALAN SZABÁSÚ ELEGÁNS SZOKNYA
BINDER KONFEKCIÓ
TEL-AVIV • Náchlát Benjámin utca 21, tel. 623081
RENDELÉSEKÉI MÉRÉI UTÁN VÁJLALUNK

● ÜZLETI UT? ● ÜDÜLÉS?
● TURISZTIKA? ● ROKONLÁTOGATÁS?

BARMILYEN UTÁZÁSI ÜGYÉVEL

FORDULJON BIZALOMMAL

CITOUR

UTÁZÁSI IRODAHOZ
T. A., BRENNER 2
(Allenby-sarok)
Tel. 285959 * 281755

OLCSÓ REPULÓUTÁZÁSOK AZ USA-BAI

Magyarul beszélünk. (Szerda délután zárva)

IZRAÉLI FESZTIVÁL — 1978

ALAPÍTÓ: A. C. PROPES

A FESZTIVÁL NEGYEDIK HETE

VASÁRNAP, AUGUSZTUS 13:

VIRTUOSI DI ROMA

Vezényel: Renato Fazano
Vivaldi-művek
Weizmann Intézet, Rechovot (este 9-kor)

A BEÉR-SEVAI ZENEKAR

Vezényel: Mendi Rodán
Szólisták: a Rina nemzeti énekár és a New England-i konzervatórium énekara részvételével
Haendel: „Az egyiptomi kivonulás” órátoriuma
Amfiteátrum, Készária (este 9-kor)

AZ IZRAÉLI ZONGORA-NEGYES

Schubert és Haydn művek
Tel-Aviv Múzeum (este 9-kor)

JOSZEF BULOFF — FELOLVASÁS (jiddisül)

Giora Feldman — klarinét
Kfar Szabá, városi kultúrcsarnok (este 8.30-kor)

ROBERTA PLACK — POP-ÉS JAZZ-EST

Binjánáj Háumá, Jeruzsálem

HÉTFŐ, AUGUSZTUS 14:

A BEÉR-SEVAI ZENEKAR

Vezényel: Mendi Rodán
(Ugyanaz a műsor, mint vasárnap)
Tel Aviv, Mann auditorium (este fél 9-kor)

SZÓLÓ — „HUROK” (szólóest)

Koreográfia és tánc: Rina Schönfeld
Jeruzsálem Színház (este fél 9-kor)

ROBERTA PLACK — POP-ÉS JAZZ-EST

Jeruzsálem, Binjánáj Háumá (este fél 9-kor)

KEDD, AUGUSZTUS 15:

A BERLINI FILHARMONIA 12 CSELLISTÁJA

Funk, Adár, Sárif, Blecher, Vilá-Lobos és Francia művei
Jeruzsálem, Binjánáj Háumá (este fél 9-kor)

JOSZEF BULOFF — FELOLVASÁS (jiddisül)

Giora Feldman — klarinét
Tel Aviv Múzeum (este fél 9-kor)

ROBERTA PLACK — POP-ÉS JAZZ-EST

Tel Aviv, Mann auditorium (este fél 9-kor)

SZERDA, AUGUSZTUS 16:

MARATONI HANGVERSENY

A kibucok kamarazenekara, szólistákkal, az Ichud énekaraival és kamaracékekkel
Vezényel: Noám Sárif és Ávner Iti
Rossi, Pártos, Pretorius, Bach, Haydn művei, és három izraeli zenemű ösbemutatója. szerzők: Orgád, Sárif, Ávidom
Tel Aviv, Mann auditorium (este 8-kor)

A BERLINI FILHARMONIA 12 CSELLISTÁJA

(A műsor azonos a keddi programmal)
Haifa, Auditorium

SZÓLÓ — „HUROK” (szólóest)

Koreográfia és tánc: Rina Schönfeld
Tel Aviv, Háumá, (este fél 9-kor)

CSÜTÖRTÖK, AUGUSZTUS 17:

MARATONI KONCERT

A kibucok kamarazenekara, szólistákkal, az Ichud énekara és kamaracékekkel
Vezényel: Noám Sárif és Ávner Iti
Rossi, Pártos, Pretorius, Bach és Haydn művei, valamint három izraeli zenemű ösbemutatója, szerzők: Orgád, Sárif, Ávidom
Tel Aviv, Mann auditorium (este 8-kor)

A BERLINI FILHARMONIA 12 CSELLISTÁJA

(A műsor azonos a keddi programmal)
Weizmann Intézet, Rechovot (este fél 9-kor)

ROBERTA PLACK — POP-ÉS JAZZ-EST

Készária, Amfiteátrum (este fél 9-kor)

Jegyelővétel a jegyirodáknak, az előadás estjén pedig a pénztárnál

Utazás Készáriára az „Eged Tours” autóbusszal

Szervezett jegyárúsítás: Árusítási osztály, Ben Jehuda 17, Tel Aviv, telefon 03-56048

MEGJAVITHATÓ

a televízió, stereo felszerelés, tape, rádió, stb.

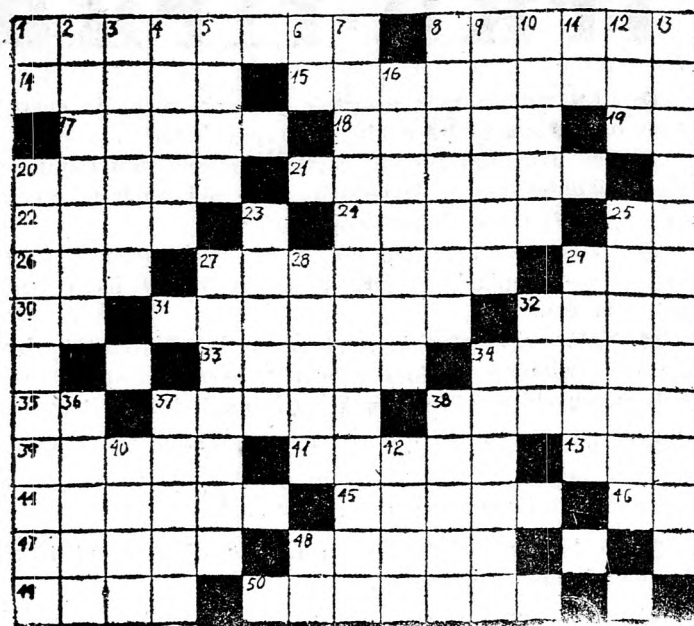
MÉG MA

Adja át a készüléket reggel és este megjavítva kapja vissza, olcsó áron és teljes garanciával a javításra. „GUTEL” a legnagyobb laboratórium Izraelben, tökéletes berendezéssel és eredeti pótalkatrészekkel minden fajta készülékhez. Sok időt és pénzt takarít meg, ha felírja címünket telefon névsorába

Bugrasov 72., I. A., 292701

KERESZTREJTVE NY 333

Vízszintes: 1. Az építkezés első fázisa. 8. Az ének. 14. Befejezettlen finálé. 15. Vért. 17. Nem egészséges (ékeztetve). 18. Összevissza kiint. — 19. Fordított mutatónév. 20. Rétek. 21. Hajtó gépegyesek. 22. Női név. 24. Sziget a Földközi tengerben. 25. Kicsinyítő képző. 26. Sálak egynemű betűi. 27. A tálaló betűi keverve. 29. Tréfa (utolsó betű ketőzve). 30. Fordított névelő. 31. Harapásnyi ételek. 32. Zagyva hasa. 33. Egyházi személyek. 34. Nem egyenes. 35. Héber kecske. 37. Fűtőlöbe fuj. 38. Üzemén. 39. Összedült épület. 41. Fordított erdőt (ékeztetve). 43. Óreg angol. 44. Kezdet vonása. 45. A guru betű keverve. 46. Személyes névmás. 47. Összevissza butik. 48. Fitos. 49. Férfi név (ékeztethány). 50. Uros hangszér.

Függőleges: 1. Fordított fa. 2. Vízszintes. 3. Színházi köznység névelővel (ékeztethány). 4. A pont betűi keverve (ékeztetve). 5. Új bevándorlók.

Beküldendő: Vízszintes: 1. — 15. — 50. A 330. szám helyes megfejtés: 7. — 13. — 20. A 330. szám helyes megfejtései: Vízszintes: 1. Pillangó — 39. Fényszóró — 55. Periodus Függőleges: 1. Porszívó. — 12. Standard — 14. Tallium Nyeremény: (333) KARINTHY FRIGYES: SKARLÁT

SZOMBATI NAPTAR

SABAT CHAZON

A HETI SZIDRA

DVARIM

Háftár: JESAJAHU I.

GYERTYAGYUJTÁS

Jeruzsálem 5.51
Tel Aviv 6.09
Haifa 5.59

SZOMBAT KIMENETELE

Jeruzsálem 7.06
Tel Aviv 7.04
Haifa 7.09

Szombat este: Erev tisa beav

ECHÁ

Vasárnap: Av hó 9. bójtnap

UTOLSÓ ELŐADÁSOK

Mary Soreanu amerikai úttá előtt

MARY SOREANU

a zenés komédiában:

MÁJN BOBESZ JERUSE

Péntek, 11.8 — 8.45 NOCRÁT — „Nuri”

Vasárnap, 13. 8. — 8.30 TEL-AVIV — Ohel-Sém

Hétfő, 14. 8 — 8.30 AKKÓ — Gán Eden

Kedd, 15. 8 — 8.30 KÁRMIEL — „Kármiel”

Szerda, 16.8 — 8.30 TEL-AVIV — Ohel-Sém

Előadás a Bét Brennerben

Péntek, 18. 8 — 9.00 NAHARIA — „Hod”

Szombat, 19. 8 — 6.45 csak egy előadás HAIFA — „Jachdáv”

Különös meggyőzőereje volt és kihasználta...

AZ ÉLŐSKÖDŐ IL SAPROFITA

Merész társadalmi szatíra, amely felkavarta a közvéleményt világszerte

8-ik hét

Tel-Aviv, „PARIS” MOZI.

péntek délelőtt 10—12

péntek éjjel 10—12

Üetköznapokon: 10 - 12 - 2 - 3 - 7.15 - 9.30

CSAK FELNŐTTEKNEK

BEVÁSÁRLÓKNAK ÉS DIVATÁRU ÜZLETEKNEK NYÁRI ÁRUK

LEGYÁRTOTT FELESLEGEINK ÁRUSÍTÁSA

NAGY MÉRTEKBE 44—45

szezonvégi árakon, csak 1978.8.30-ig

Korlátolt mennyiség.

MAUZNER HERZL U. 66 (Wolfson 15 sarok) TEL-AVIV

KÜLÖNLEGES ÁRUSÍTÁS

hétfőn, kedden, szerdán 8.14—8.16-ig, 9—18-ig

TÖRÜLKÖZŐK EXPORT-FELESLEGBŐL

BÁRSONY ÉS RENDES TÖRÜLKÖZŐK, SZETEK ÉS PONGYOLÁK NAGY ENGEMÉNYEL

Árusítás csak készpénzért * Üzemi bizottságoknak is.

T.A., IBN GVIROL 61 (Mane 13.sarok), I. emelet

Középkorú, gyermektelen KÜLFÖLDÖN ÉLŐ ÖZVEGYEMBER UJRA NŐSÜLNE

„40 éves” jellegre: POB. 831 T.A.

MINDEN MAGYAR UJSÁG

ELŐFIZETHETŐ, AZ ELŐFIZETÉS MEGHOSSZABBITHATÓ A GONDOS KÖNYVKERESKEDÉSBEN

Haifa, Bét-Hákránót. II. 24

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MÜSORA

AZ ELŐADÁSOK KEZDÉSE 4.30 — 7.15 — 9.30

ALLENBY: Erőszak a szegény negyében

BEN JEHUDA: Hazatérés

CÁFON: Előtte az élet

CINEMA 1: A zene megszállottjai

CINEMA 2: Egy ember, akinek aranyrevolvere van

CINEMA 2: Bananas

DEKEL: Magasfeszültség

DRIVE IN: Csodálatos világ

ESZTER: Milliomos a kutyaszorítóban

GÁT: Bernard és Bianca kalandjai

GORDON: Katona kékben

HOD: A Meduza érintése

LIMOR: Fogd a pénzt és me nekülj

MAKSZIM: Az artisták és a negy testőr

MATMID: A párdac indulatosan támad

MERKÁZ: Bruce Lee kincsei

MOGRÁBI: Ejjfáltajt

OFIR: Az örökség

ORLI: Mulatságos izraeliek

PARIS: A parazita

PEER: A férfizetlen asszony

ROYAL: Forró vágyak

SÁCHAP: Citromfagyalt

STUDIO: Julia

TAMAR: Justin és Juliette

ICHELET: Csodálatos világ

TEL AVIV: A király fia és a szegénylegény

TEL AVIV MÚZEUM: A végzet

ZOHAR: A szerelmes asszony bosszúja

MA ESTE A TÉVÉ-BEN

RADIO

PÉNTEK

15.50: A SZOMBAT KÖSZÖNTESE

19.35: Rámadáni fejtő

20.05: PÉNTEK ESTE — Smuél Ávidor Hákohen rabbi a heti szidrá magyarázza, Nuri Gálon énekel.

20.20: HETI HIRADÓ

21.20: MARIE CURIE, a világ-hírű, Nobel-díjas tudós asszony élettörténetéről készült filmsorozat első része. Főszereplők: Jane Lapotaire, Nigel Hanthorne.

22.10: PÉNTEK ESTI KONCERT. Mozart 19. zongorahangversenye a bécsi filharmonikusok előadásában, vezényel Karl Böhm.

22.40: IZGALMAS FILM — „Próbálg megfogni”.

23.30: Egy mondat a Szentírásból. Rövid hírosszefoglaló.

SZOMBAT

18.02: RAJZFILMEK

19.20: Rámadáni fejtő

20.00: TISÁ BOÁV — a gyásznapot ismertető tévé-műsor

20.30: MÁBÁT HIRMAGAZIN

21.00: FILM A BÁR KOCHBÁ LAZADASRÓL

22.15: LEONARD BERNSTEIN „JIRMIJAHU” szimfóniája, vezényel Mendi Rodán.

KÖTÖKET keresünk

KÖRKÖTÖGÉPEKHEZ, SZAKMÁNY MUNKÁRA

Jó feltételek a megfelelőknél

Jelentkezés munkaidőben: 03-264510, este 03-271562

AZ ELŐADÁSOK KEZDÉSE

4.30 — 7.15 — 9.30

ALLENBY: Erőszak a szegény negyében

BEN JEHUDA: Hazatérés

CÁFON: Előtte az élet

CINEMA 1: A zene megszállottjai

CINEMA 2: Egy ember, akinek aranyrevolvere van

CINEMA 2: Bananas

DEKEL: Magasfeszültség

DRIVE IN: Csodálatos világ

ESZTER: Milliomos a kutyaszorítóban

GÁT: Bernard és Bianca kalandjai

GORDON: Katona kékben

HOD: A Meduza érintése

LIMOR: Fogd a pénzt és me nekülj

MAKSZIM: Az artisták és a negy testőr

MATMID: A párdac indulatosan támad

MERKÁZ: Bruce Lee kincsei

MOGRÁBI: Ejjfáltajt

OFIR: Az örökség

ORLI: Mulatságos izraeliek

PARIS: A parazita

PEER: A férfizetlen asszony

ROYAL: Forró vágyak

SÁCHAP: Citromfagyalt

STUDIO: Julia

TAMAR: Justin és Juliette

ICHELET: Csodálatos világ

TEL AVIV: A király fia és a szegénylegény

TEL AVIV MÚZEUM: A végzet

ZOHAR: A szerelmes asszony bosszúja

ALLANDO MÜSORSZAMOR

I. MÜSOR (ALEF)
Hírek: 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 22.00 és 24.00 órák; könnyű héber nyelven 11.35; óléknak 18.45—20.45-ig. Egy perc héber nyelven: 15.00. Könyvszemle: 15.55. Mezőgazdák: 17.55

II. MÜSOR (BET)
Hírek minden órában regge 6.00-tól éjjel 1.00 óráig. Hangos híradó a 7.00, 13.00 és 19.00 órák után. Lapszemle a 7.00, 11.00 és 14.00 órák után

III. MÜSOR (GIMEL)
Könnvű zene és slágerek 6.00-tól éjjel. Hírek óránként. Szombat: 7.00 órától éjjel

A HADSEREG RÁDIÓJA
Óránkénti hírszolgálat a nat. 24 órában, valamint hírmagazin 8.00-tól 9.00 óráig, 17.05-től 18.00-ig és 23.45-től 24.00 óráig

I. MÜSOR

7.07: Reggeli dallamok, 8.10: Zenés összeállítás, 13.00: Könnvű zenei koncert, 14.10: Az anyának és a gyermeknek, 15.00: A szombat fogadása, 16.05: Klasszikus muzsika, 17.20: Irodalmi műsor, 20.10: Péntek esti koncert, 23.05: Hallgassunk egy kis klasszikus zenét.

II. MÜSOR

8.10: Reggeli muzsika, 11.05: Családi műsor, 21.35: Dalok jiddisül, 22.05: Film-ismerető műsor, 23.05: Jákov Ágmon interjú műsora: Sör és hangulat.

A HADSEREG RÁDIÓJA

8.05: Reggeli riportműsor. — 9.05: Jókendvű dallamok, 12.05: Hétfévi zenés összeállítás, — 15.45: Énekünk együtt, 16.05: Péntek esti műsor, 18.05: Irodalmi műsor — nagy írók a gyermekkorukra emlékeznek vissza, 23.05: Táncczene.

I. MÜSOR

8.05: Reggeli zenés műsor. — 9.00: A tudomány világa, 9.25: Délelőti koncert, Bac és Mozart művei, 11.00: Jean Paul Sartre rádiódramája: Intimitás,

